

SLOVENCİ ZA JUGOSLAVIJO

DEMONSTRACIJE, KI JE BILA VPRIZORJENA NA ČAST DR. KOROŠCU, SE JE VDELEŽILO NAD PETNAJST TISOČ OSEB. — NA ZBOROVANJU JE BIL TUDI LJUBLJANSKI ŠKOF. — V DANOSTNO IZJAVO DR. KOROŠCU JE PODPISALO 200.000 SLOVENK. — DR. ANDREJ KALAN JE REKEL, DA BO SLEDIL VELIKEMU PETKU PRAZNIK VSTAJE. — VSE STRANKE SO EDINE.

True translation filed with the postmaster at New York, N. Y., on May 7, 1918, as required by the Act of October 6, 1917.

Resnost jugoslovanskega revolucionarnega gibanja v Avstro-Ogrski, katero smatrajo v veliki meri odgovornim za odlogenje avstrijskega parlamenta na izrečno povelje avstrijskega cesarja, je razvidna iz odlomkom iz listov pri zadetih dežel. Te odlomke je objavil srbski tiskovni urad v Ženevi v Švici. Listi in članki, ki prihajajo iz jugoslovanskih dežel, govore o živilskem položaju, katerega je avstrijski ministrski predsednik označil kot vzrok za odlogenje državnega zbora, kot v zadevi sekundarnega pomena vspricho boja za narodno neodvisnost.

Kljub ostri cenzuri, katero so uveljavile avstrijske oblasti, prinašajo ti listi poročila naravnost značilne važnosti, tikajoča se notranjega položaja.

V Ljubljani se je vršila na velikonočni teden demonstracija, katere se je vdeležilo 15.000 oseb, in ta demonstracija je bila vpriporjena na čast dr. Korošcu, voditelju jugoslovanskih poslancev v avstrijskem državnem zboru.

Zborovanj se je vdeležil tudi dr. Jeglič, ljubljanski knezoškof, kojega delavnost v prilog narodnostnemu gibanju tvori sedaj preiskavo, ki jo vodi papežev nunej na Dunaju.

Izjavo v prilog narodne neodvisnosti od Avstrije ter narodnega združenja, katere je krožila po deželi kljub vsem zaprekam policije, ker je bila edini praktični način narodnega glasovanja, so podpisali tako možki kot ženske. — Pri demonstraciji so voditeljce slovenskih žena izročile dr. Korošcu seznam več kot 200.000 ženskih podpisov, izmed katerih jih je na tisoče dospelo iz najbolj oddaljenih krajev Julijskih Alp.

Dr. Korošec je v zahvalo ženskam napravil naslednjo pripombo:

— Mi želimo združenje našega naroda v svoji lastni, neodvisni državi, (nakar je cenzor prečrtal šestnajst vrst). Prišegam vam, — je nadaljeval, — da se ne bomo umaknili, dokler ne dosežemo svojih ciljev.

Monsignor Andrej Kalan, vodja slovenske knežke stranke je namignil na versko pomembnost časa ter dostavil:

— Mogoče čaka nas in našo veliko misel Veliki petek, a dasiravno je britka ta misel, nas vendar ne sme zapustiti nade, da bo po tem Velikem petku gotovo prišel dan vstajenja.

Izjavo edinstvi so podali zastopniki vseh strank, tudi socialisti.

Par dni pred tem se je vršilo jugoslovansko zborovanje v Žaleu, na južnem Stajerskem kjer so odmevali urnebesni kliči: Vstani, Jugoslavija! — Sprejete resolucije so vsebovale naslednje odstavke:

— Življenje tega naroda je zasigurano edinole v zvezi Slovencev, Hrvatov in Srbov, ki žele ustvariti svojo neodvisno državo na svoji lastni narodni grudi.

Zavracamo vse varljive poskuse avstro-ogrskje vlade, da se reši jugoslovansko vprašanje potom malenkostnih izprememb v sedanji ustavi.

Mi izjavljamo, da imamo svoje popolno zaupanje v dr. Korošcu ter mu zagotavljamo, da ima v svojem boju za jugoslovansko edinstvo za seboj celi narod.

Nadaljna resolucija je bila preveč za cenzorja ter jo je črtal v celam.

Tudi dr. Korošec je govoril na zborovanju.

— Nemec je mojster, — je rekel, — in naš narod je njega služabnik in suženj, ki mu mora dati svoje otroke in svoje premoženje, dočim pošilja stare v ječe in na vislice. Nemci vedo, da se konec bliža ter nas prosijo, naj jim pomagamo pri reviziji avstrijske ustave. Dali bi nam par papirnatih obljub ter obdržali vse privilegije sami zase.

Naša vest pa je prebujena. Mi se moramo vladati sami sebe. Glede vprašanja, če bomo podpirali sedanji sistem, odgovorjamo: Ne!

V naslednjem je prečrtal cenzor 25 vrst, vendar pa pustil ugotovilo dr. Korošca:

— V svojem življenju imamo le en cilj, namreč edinstvo in neodvisnost našega naroda.

Kot smo se nekoč upirali Turkom, tako se bomo sedaj upirali tej novi nemški invaziji.

Deleč sloves z dr. Korošcem je bil nadaljni avstrijski državni poslanec dr. Ravnihar, ki se je priljubil narodu vsled svojega ostrega napada na Nemce v državnem zboru v pričetku meseca marca. Že takrat je bilo opaziti znake, da bo parlament mogoče odlogen in dr. Ravnihar je protestiral proti temu na podlagi, da sta državni zbor in prosto časopisje edina varnostna ventila, skozi katere je mogoče ventilirati neodoljivo ogorčenost naroda.

UKRAJINSKA ZAROTA

UKRAJINCI SO NAMERAVALI POMORITI NEMŠKE ČASTNIKE. — PODKANCLER PL. PAYER PRAVI, DA SE JE ZAROTA ODKRILA. — MASAKRIRANJE SE JE PREPREČILO. — ŽELEZNA ROKA VLADA UKRAJINO. — ZA VSE JE ODGOVORNA RADA.

True translation filed with the postmaster at New York, N. Y., on May 7, 1918, as required by the Act of October 6, 1917.

Amsterdam, Nizozemska, 6. maja. — Državni podkancler Fride-rik pl. Payer je včeraj govoril v nemškem državnem zboru in je poskušal opravičiti vpejavo nemške železne roke zadnjih dni v Ukrajini. Trdil je, da so odlični Ukrajinci pod imenom "odbor za varnost" nameravali pomoriti vse nemške častnike, kar je označil podkancler z imenom "siciljske vespere".

Z imenom "siciljske vespere" se označuje masakriranje Francozov v Palermi na Siciliji 30. marca 1892. Ime je nastalo zaradi tega, ker se je morjenje pričelo velikonočni ponedeljek ob času vesper. Prebivalstvo je drvelo po ulicah in klicalo "Smrt Francozom" in pomorjenih je bilo 8000 Francozov brez razlike stanu, starosti in spola.

Payer je trdil, da so se nahajali v tem "odboru za varnost" mnogi ukrajinski ministri in da je odbor imel svoje seje v hiši vojnega ministra. Nemci so zaradi tega "podveli potrebne korake, da so jih napravili neškodljive."

"Nemci so šli v Ukrajino", je rekel podkancler, "na izrečno prošnjo ukrajinske vlade, da bi vpejali red. Toda za to so bili še drugi vzroki. Imeli smo živo zanimanje za dobavo živeža kakor hitro mogoče. Potem se je splošno mislilo, da se more v Ukrajini prideliti velika množina živeža in Ukrajinci so poskušali do 1. avgusta poslati najmanj en milijon ton. Rada pa ni vstrajala pri tem, da bi prebivalstvo pošiljalo žito. Zato so se Nemci sami morali pobrigati za to, da se izvrše pošiljave v so glasju s pogodbo.

Naše delovanje v tej smeri je povzročilo v gotovi meri nezadovoljnost. Sedanja reorganizacija ukrajinske vlade pa nima nič opraviti z odlokom generala pl. Eichhorna, ki poveljuje nemški armadni skupini v Rusiji, v zadevi pomladanske setve in niti z aretacijo vladnih uradnikov.

Ta reorganizacija je čisto ukrajinska zadeva, v kateri mi nismo zapopadeni. Rada je v zadnjem času v veliki meri izgubila svoj upliv. Brezpogojno pa ji gre zasluga, da je vstvarila ukrajinsko državo in ji dala mir. Toda njena trdovratna naklonjenost komunističnim teorijam, ki ni naša simpatije pri kmetiskem prebivalstvu, ki je navezano na zemljo, je poglavitni vzrok, da je prišel njen konec.

Odlok o setvi je bil izdan, ker je nastala zaradi opozicije proti razglasitvi zemlje nevarnost, da bo velik del zemlje ostal neobdelan in da zaradi tega Ukrajina ne bo mogla izvršiti svojih obveznosti do nas.

— Lahko je za častitljive člane domovinske stranke v gosposki zbornici, — je rekel on, — sedeti pri mizah ter delati izjave, dočim so njih gnezda dobro opremljena ter je zanje lahko nadaljevati z vojno s krvjo in trpljenjem drugih. Kaj briga te stare gospode, če je par tisoč Slovanov ubitih? — Tem boljše, pravijo oni. Ti gospodje pa naj bi spoznali, da bo tudi zanje napočila ura usode prej kot si domišljujejo.

Nemški poslanci v državnem zboru niso hoteli niti slišati o avtonomiji za Jugoslovane v avstro-ogrski monarhiji. V dokaz temu hočemo navesti ostre besede grofa Barbo-Wuchtelstein (znani kranjski politični komedijant ter deželni odbornik po milosti ranjkega dr. Sušteršiča), ki je rekel:

— Monarhija ne more dovoliti, da bi se ji škodilo niti vsled akcije v državnem zboru in tudi ne vsled pogajanj na splošni mirovni konferenci, da bi se ji namreč storilo to, kar je bilo nemogoče na bojnih poljih, namreč razkosanje Avstro-Ogrske.

Značilna poteza zadnjih slovanskih zborovanj so bile demonstracije v prilog soglasju vseh slovanskih podanikov Avstro-Ogrske. Poljske in češko-slovaške zastave so vihrale na jugoslovanskih zborovanjih in pred kratkim se je vršilo v Pragi zborovanje čeho-slovaških, jugoslovanskih in poljskih odličnjakov, na katerem zborovanju so zahtevali pravico narodnostne samoodločbe.

LAŠKA FRONTA

Avstrijski cesar je odpotoval na italijansko fronto. — Pritisk Nemčije. — Artilerijski boji.

True translation filed with the postmaster at New York, N. Y., on May 7, 1918 as required by the Act of Oct. 6, 1917.

London, Anglija, 4. maja. — Položaj na laški fronti je povzročil tukaj živahno uganjanje. Dočim je avstrijsko oficijelno poročilo od včeraj in danes poročalo o težkih bojih ter da je avstrijski cesar baje odpotoval na fronto, da prisostvuje nekim važnim operacijam, ne poroča rimski vojni urad danes ničesar drugega kot običajne spopade med patruljami, artilerijske dvojbe ter intenzivno delavnost v zraku.

Včerajšnji avstrijski buletin se glasi:

Vojna delavnost se je zopet povečala včeraj ob celi laški fronti med dolino Judikarija ter Jadranskim morjem.

V današnjem oficijelnem poročilu pa se glasi:

Na jugozapadu se nadaljujejo živahni boji.

Judikarija dolina leži zapadno od Gardskega jezera ter obsega vsled tega omenjena fronta bojno črto ob reki Piave ter tudi iztočno pogorje ter s tem vse sektorje, na katerih so operacije širšega obsega mogoče.

Nemčija je zadnji čas silila Avstrije, da napade Italijane, a Avstriji so se obotavljali deloma radi želje, da dosežejo do miru potem pogajanj, deloma pa radi zadrege vsled notranjih nemirov.

Avstrijska ofenziva v Italiji bi brez dvoma pomagala Nemcem na zapadni fronti in nemški listi niso skušali prikriti dejstva, da se jezni radi neaktivnosti glavnega zaveznika Nemčije.

Znano je namreč, da so odtegnili nemške oddelke, katere so uporabili preteklo jesen v italijanski ofenzivi.

Teorija obširnih operacij na obeh straneh pa ne more priti v soglasje z današnjimi poročili iz Rima glede bojev.

Ta poročila se glase: Posledica italijanskih in angleških patrulnih akcij je bilo vjetje nekaj vojnih jeknikov pri Canove v dolini Arsa, dočim smo poizvedovalne oddelke pri Monte Tombe in Monte Nera okraju pognali nazaj.

Sovražniške poskuse na laške naprej postavljene postojanke so postavili pri Ostitzu. V različnih lelih fronte se je vršilo živahno artilerijsko napredovanje.

SLOVENCİ IN NEMCI

V SLOVENJEM GRADCU IN PRI SV. IVANU SO SE VRŠILI BOJI MED SLOVENCİ IN NEMCI. — PRECEJ RANJENIH.

True translation filed with the postmaster at New York, N. Y., on May 7, 1918 as required by the Act of October 6, 1917.

London, Anglija, 6. maja. — Nemiri v slovenskih okrajih Avstrije ne prestano naraščajo. Uporni duh se širi z veliko naglico.

To poročilo je dobil Reuterjev poročevalski urad iz nekega srbskega vira.

Pred kratkim se je vršil spopad med Slovenci in Nemci ter se končal s prelivanjem krvi.

Spopad se je vršil na železniški postaji v Slovenjem Gradcu.

Slovenke so postale zelo razburjene ter so se tudi udeležile boja. Ranjene, katerih je bilo precej, število, so prevedli v bolnišnico.

Nadalje so dosepele tudi informacije o spopadih med Slovenci in Nemci pri sv. Ivanu.

Slovenski poslanci so aktivni tam shod, na katerem so navduševali kmete za odločenje od Avstrije ter jih pozivali, naj nastopijo proti Nemcem.

Govorniki so rekli, naj se Slovenci oproste nemškega jarma.

Predsednik Jugoslovanskega

ČIČERIN DOLŽI AMERIKO

RUSKI ZUNANJI MINISTER ČIČERIN DOLŽI ZDR. DEŽAVE, DA SO BILE ZAPLETENE V ZAROTO ZA OSVOBOJENJE SIBIRIJE. — BOLJŠEVIŠKI ZUNANJI MINISTER ZAHTEVA, DA ZAVEZNIKI ODPOKLIČEJO KONZULE. — TUDI JAPONSKA JE ZAPLETENA V VSTAJI VLADIVOSTOKU.

True translation filed with the postmaster at New York, N. Y., on May 7, 1918 as required by the Act of Oct. 6, 1917.

Moskva, 6. maja. — Zunanji minister Čičerin je sprejel v Moskvi zastopnike Združenih držav, Anglije in Francije ter je od njih zahteval, da takoj odpokličejo svoje zastopnike iz Vladivostoka. Povedal jim je tudi, da se je pričela preiskava proti njihovi vdeležbi v pogajanjih, ki so se vodila med poslanstvi gorimenovanih sil v Pekingu in sibirsko avtonomno vlado.

Naprosil jih je tudi, da pojasnijo svoje stališče napram sovjetovi vladi in razložijo poskus svojih zastopnikov posredovati v notranjem življenju Rusije.

Čičerin je pokazal prepise listin, ki so bile odvzete v Vladivostoku članu avtonomne sibirske vlade Kolodovovu, ki je bil pred kratkim aretiran. Te listine, kakor zagotavlja minister, neoporečno dokazujejo, da so konzularni zastopniki Anglije, Francije in Združenih držav bili vdeleženi v tej zaroti in da so se diplomatični zastopniki teh sil v Pekingu pogajali s protirevolucionarno organizacijo, ki se sama nazivlje "sibirski vlada".

Čičerin je tudi govoril z japonskimi zastopniki v Moskvi in jim je rekel, da Kolodovove listine dokazujejo tudi vdeležbo japonskih uradnikov v protirevolucionarnem gibanju, navzlic ponovnim oficijelnim zagotavljanjem, da se Japonska ni vmešavala v notranje življenje Rusije.

Tako postopanje — nadaljuje poročilo, — zahteva, da se na nedvomljiv način pojasni stališče tokijskega kabineta glede vlade ruske federativne republike in posebno prosim, da se pojasni, ako japonska vlada tudi v bodoče namerava podpirati protirevolucionarne elemente v Rusiji, ali pa ako želi takoj odrediti javno preiskavo o delovanju nekaterih svojih agentov, da odpokliče one, ki so krivi in da da določena navodila ostalim.

V obratnem slučaju bo morala ruska federativna republika poslužiti se onih odredb, katerih se poslužuje proti ruskim protirevolucionarnim podanikom.

Harbin, 6. maja. — Častniki ruske armade vseh šarž so napolnili angleške in ameriške konzulate in prosijo, da bi jih armade teh dežel sprejele kot navadne vojake, odkar so boljševiski razširili svojo oblast po Sibiriji. Ko se jim je povedalo, da ustava ne dovoljuje konzulom sprejeti njihove ponudbe, so bili bridko razočarani.

Sovraštvo, katero kažejo nasproti boljševiskom, dokazuje, da hočejo storiti vse, kar bi izpodkopalo boljševiski vpliv. Vsi oni, s katerimi je govoril poročevalec Ass. Press, so odločno na strani entente. Rusija bo v bodoče imela velik problem, kaj se naj z njimi dogodi.

Veliko število njih, mnogi v pomilovalnem stanju, prihajajo v Harbin iz vseh delov Sibirije. Mnogi med njimi so brez sredstev in večinoma slabo oblečeni. Pripadajo vsem šaržam od poročnika do generala in so iz najboljših vrst.

Mnogi so prišli iz velikih vojaških središč v Sibiriji, od koder so po hudih preiskunjah in dolgotrajnem trpljenju pobegnili. Skoro vsi so pripovedovali grozne povesti o moritvi in krutosti.

Pripovedujejo, da je bil prvi cilj, potem ko so boljševiski agenti pridobili vojake na svojo stran, postreljati častnike, ki so imeli poveljstvo; v mnogih slučajih se je na enak način postopalo z njihovimi družinami, ali pa še slabše.

V nekaterih polkih, kjer je bila še gotova meja discipline, so častnike najprej samo degradirali in so morali opravljati najnižja dela. To ponižanje pa je postalo tako veliko, da ga častniki niso mogli več prenašati, kar je imelo za posledico, da so nekateri častniki izvršili samomor, medtem ko so bili drugi, ki so se protivili, na najkrutejši način postreljeni.

Vojaška središča, kakor Irkutsk, Čita, Vladivostok, Haborovsk in Blagoveščensk so tako razdeljena, da je pot v Harbin zelo dolga; zaradi tega je bilo mnogo takih, ki so poskušali pobegniti, umorjenih na potu, dasiravno so se posluževali vsakega možnega našemljenja.

Krajevna vojaška organizacija v Harbinu stori vse, kar je v njeni moči, da pomaga tem pribežnim častnikom. Ker so iz najboljših ruskih družin in izučeni ter vzgojeni samo v mnenju, da postanejo častniki, ne morejo na kak drug način zaslužiti, kar potrebuje za življenje.

kluba jih je pozval, naj se vsi bore za neodvisno jugoslovansko državo.

Slovenci so mu poskali, navzoči Nemci so pa nasrvali Habsburčanom.

Posledica tega je bil boj in pre-

Nova ruska republika.

True translation filed with the postmaster at New York, N. Y., on May 7, 1918 as required by the Act of October 6, 1917.

Moskva, Rusija, 6. maja. — Transkavkazija je razglasila svojo neodvisnost in ustanovila se je konservativna vlada pod vodstvom Čkenskija.

"GLAS NARODA"

SLOVENIC PUBLISHING COMPANY

(Slovenian Daily.)

Owned and published by the
(a corporation.)

FRANK L. BAKER, President. LOUIS BENEDIK, Treasurer.

Place of Business of the corporation and addresses of above officers:
82 Cortlandt Street, Borough of Manhattan, New York City, N. Y.

Za celo leto velja list za Ameriko \$3.00
in Canada \$3.50 Za pol leta za mesto New York 1.50
Za pol leta 2.00 Za četrt leta za mesto New York 1.50
Za četrt leta 1.00 Za inozemstvo za celo leto 6.00

"GLAS NARODA" izhaja vsak dan izvenredno nedeljo in praznikov.

"GLAS NARODA"
("Voice of the People")Issued every day except Sundays and Holidays
Subscription yearly \$3.50.

Advertisement on agreement.

Dopisi brez podpisa in osebnosti se ne priobčujejo.

Denar naj se blagoviti pošilja po Money Order.

Pri spremembi kraja naročnikov prosimo, da se nam tudi prejšnje bivališče naznači, da hitreje najdemo naslovnik.

"GLAS NARODA"

82 Cortlandt St., New York City.
Telefon: 2876 Cortlandt.

Jugoslavlani in njih jamstva

True translation filed with the post master at New York, N. Y. on May 7, 1918, as required by the Act of October 6, 1917.

V sredini slovenskih ozemlj je par germaniziranih mest na štajerskem ter na hrvaški meji na Kranjskem 17,000 Nemcev (Kočevarjev), katere so pred dolgimi stoletji naselili tam takozvani nemški cesarji.

Trinajst kočevskih duhovnikov je predložilo deklaracijo proti jugoslovanskim aspiracijam za neodvisno državo. Oni so proti Jugoslaviji, a v slučaju, da bi se Jugoslavija kljub vsemu temu ustanovila, zahtevajo zase avtonomijo.

V zvezi s tem piše ljubljanski "Slovenec" dne 16. februarja 1918:

— Mi hočemo reči takoj, da nismo proti temu, da bi imeli drugi to, kar zahtevamo mi sami zase. Ko bo prišel čas, da ne bo pravica samovlade le dvorec princip, temveč dejanski faktor, potem bodo naši sodeležniki, Kočevarji, razpolagali s seboj kot se jim zdi najboljšje.

Lahko se odločijo za avtonomijo v najširšem smislu besede ter lahko, če hočejo, proglase tudi svojo neodvisno republiko. Jugoslavlani si ne smejo domisljati, da morejo anektirati 17,000 Kočevarjev. Mi jih nočemo, kajti mi jih imamo že dosti. Nismo proti temu, da bi se Nemci sami odločili glede sebe.

"Slovenski Narod" z dne 18. februarja 1918 poroča o sestanku, ki so ga priredili štajerski Slovenci v Rušah pri Celju, na katerem se je razpravljalo o stališču, ki naj ga zavzemajo Slovenci napram Nemcem.

Izvajalo se je, da so Ruše veliko trpele vsled nemškega nasilja. Dne 13. avgusta 1914 je močan vojaški oddelek aretirani sedemdeset vojakov, namreč deset možkih ter sedem žensk in deklic. Vklenili so jih v verige ter odpotali v žvinskih vagonih, najprej v Maribor, zatem pa v Gradec, kjer so jih vrgli v ječo še pred sodnijskim postopanjem. Ljudska drhal se je vedla na najbolj brutalen način, pljuvala nanje ter jih pretrepala, predno so jih povedli v ječo.

Vsi navzoči so soglasno izjavili, da je celokupni slovenski narod odločen podvreči se radi krivice in zasledovanj najostrejšemu boju za združitev Slovencev, Hrvatov in Srbov ter se opredeliti iz rok svojih tlačiteljev.

— Kljub vsemu, kar smo morali prestati, radi izbruhla nemške strasti ter želje po svetovni vladi, ne čutimo vendar nobenih osvetnih čustev proti nemškemu narodu.

Mislimo celo, da bi bili Nemci zaželjivi in dobri sosede, če bi se le držali svojih naravnih meja. Sporazum pa je mogoče edino le z nemškim narodom, ne pa z onimi faktorji, ki so odgovorni za dogodek v avgustu 1. 1914.

Pangermanstvo in Jugoslavija ne moreta živeti drug poleg drugega na našem ozemlju.

Eden ali drugi mora podleči. Vsak sporazum je izven vprašanja.

Kadar bomo neodvisni, bomo priznali nemškemu narodu vse, kar mu je dejanski treba.

Demokraciji nemcem želimo biti, če ne prijatelji, pa vsaj dobri sosede.

Pangermanski kliki pa, ki je sedaj na krmilu — nikdar. Dol s pangermanstvom a pozdravljen demokratičen nemški narod!

"Edinost" je pisala 20. februarja letošnjega leta:

— Urednik lista dobiva s Krasa in iz Istrije pritožbe, da skušajo policisti preprečiti podpisovanje jugoslovanskih deklaracij s silo in da so številnih mestih zaplenili pole s podpismi ter celo pole za nabiranje prispevkov za spomenik dr. Janeza Kreka, izjavljajoč, da je vse to — veleizdaja.

Grof Clary, štajerski cesarski namestnik je dobil sedaj vrednega druga v baronu Fries Skene, cesarskem namestniku v Trstu pri zasledovanju Jugoslovancev.

Priobčili smo tri značilne vesti iz starega kraja. — Kljub vsem krivicam, ki jih je moral pretrpeti slovenski narod od Nemcev v zadnjem času, je vendar ohranil svojo hladnokrvnost in velikodušnost, celo napram lastnim sodeželanom nemške krvi, to je Kočevarjem.

Slovenci jih nočejo v svoj krog ter jim dajajo na razpolago absolutno avtonomijo in neodvisnost, čeprav bi bil kočevski okraj eno izmed pangermanskih gnez, iz katerih se je skušalo razširiti nemški upliv preko slovenskih zemlj.

Kočevje je bilo eden izmed onih stebrov do Jadranskega morja, o katerem so vedno sanjali Vsenemci in na katerega so se menda še najbolj zanašali.

V slučaju, da pride do združenje Jugoslavije, je malenkostna kočevarska naselbina seveda izročena pogibelji, a to ne vsled krute sile, temveč iz povsem naravnih vzrokov asimilacije ter prilagodenja k novim razmeram.

Dopisi

Gowanda, N. Y.

O delavskih razmerah ne bom veliko poročal, kajti te so v tem mestu za sedaj še povojne in tudi zaslužek ni preslab. Zaslužki se namreč namreč od \$2.75 naprej za 9urno delo. Le draginja, kakor povsod, nas tudi tukaj hudo tare, tako da, kateri imamo družine, le težko izhajamo.

Da pa moj dopis ne bi bil preobširen, zato naj preidem takoj k stvari, o kateri sem se namenil danes pisati, in to je naš "Slovenski Dom". V decembru namreč se je sprožila ta misel in odpora obeh tukajšnjih društev sta si bila v tem edina, da si s tem takoj prične. V januarja je bila sklicana prva tozadevna seja, pri kateri se je navzočim med drugim tudi pojasnilo, da je nam odvnetnik svetovni, naj opustimo delnice, s katerimi smo se prvotno namenili poslovati, češ, z istimi so takojšnji stroški ter druge postavne sitnosti. Ako pa vstanovimo klub, pa to vse izostane. Edino, kar bo stala inkorporacija.

Seje kluba se vrše enkrat v mesec in dosedaj šteje 28 članov; pristopnina znaša \$25 in se plača takoj ali nekaj vsak mesec, kakor je sicer komu mogoče. Dosedanji prostovoljni prispevki ter prispevki članov kluba znašajo okoli \$500. Ako bi se pa rojaki za to prekoristno stvar malj zanimali, bila bi ta svota lahko sedaj še enkrat večja. Toda, žal, da imajo rojaki toliko raznih izgovorov, katerih — razum enega — ne bom tukaj navajal. Ta izgovor je, češ, po vojni grem takoj v stari kraj in ko bi do takrat nazaj dobil, bi že šel, tako darovati je pa malo preveč. Le isti naj dajo, ki so za vedno tukaj.

Sedaj pa, rojaki, pomislite malo in previdele bodete, da stvar ne gre kar tako. Ako vas mi prosimo pomoči za to za vse koristno stvar, mogoče tudi še za vas ali za vaše trojke, mi ne prosimo zastoj. Si-ter ne moremo sedaj objektiviti, da bomo dajali nazaj, ko še nič nismo. Vojne je znanosti ta ali drugi mesec konec, ali pa bo mogoče trajala še nadaljna 4 leta, kdo ve! In ravno v istem času znanosti, da pričnemo z gradbo in vi bi zahtevali v naši največji potrebi vsak svoj denar nazaj.

Sicer pa, rojaki, ali ne bi bilo bolje, da bi opustili vse izgovore ter pristopili v našo sredo, v naš klub, ter nam pomagali, da čim prej to dosežemo? Potem bomo pa skrbeli, da bo nam poslopje neslo šina več dohodkov, toliko več bo posameznik nazaj dobil in v prvi vrsti isti, ki bo šel ali bo že v starem kraju. Le pomislite malo, koliko so ameriški Slovenci pomagali v stari kraj za Ciril-Metodove šole, za pogorelece, za reveže in druge stvari! Da bo pa treba pomagati še v veliko večji meri tudi po vojni, ni dvoma. Eni ste sedaj ponosni, ko ste si nekaj prihranili, odkar je poštni promet zaprt, toda kdo ve, koliko mu bodo po vojni ti prihranki odlegli.

Zatorej, bratje rojaki, stopimo skupaj, opustimo tisto: "ta naj, pa ta naj da", dajmo vsi, pa bo šlo! Pridite k seji, katere se vrši v nedeljo 12. maja; začetak ob 1. uri popoldne. Da bi bilo pa bližje k seji, se je za to sejo preskrbel prostor pri sobratu Alojziju Korbar, 399 Palmer St., tako da se radi oddaljenosti vsakdo seje lahko vdeleži. Torej pridite vsi, delujmo z združenimi močmi vsi za enega in eden za vse!

Karol Struša.

Chisholm, Minn.

Odgovarjam na dopis, ki je bil priobčen 27. aprila t. l. Kar se tukaj dela tiče, ni vse tako za sram, kakor poročajo dopisniki iz Chisholma v svojem zadnjem dopisu. Je res, da se nekaj zasluži, pa ne služijo samo sami, služijo tudi očetje, če niso preveč zdelani. Zaslužek pa tudi ni preveč velik, kakoršna draginja je sedaj. Če pa kakšen rojak zasluži par centov več, mora pa trdo delati zanje. Kar jih pa je očetov čez 50 do 60 let starih, se pa ni treba primerjati mladim rojakom, če kakšen cent več zasluži na tih. Če pa ima kakšen rojak par centov, jih je pa morda trdo zaslužiti če jih

hoče pa zapraviti, ima pa tudi dosti priložnosti.

Ko je pa imela moja gospodinja tistih par centov spravljanih, sem pa mislil, da si je vzela tistih \$5 za skrb, ker je imela spravljene cente. Ko sem pa šel pri njej in ko je videla, da sem premalo našel, zakaj ni rekla, daj, bom pa jaz štela, če je vedela, da je prav? Jaz pa tudi nočem ostati v sniru in si tudi roke umijem; mojih \$5 pa le ni. Za menoj pa še, od koder sem šel z boarda, ni ostal noben goljuf gospodar ali gospodinja. Jaz hodim s svojo poštenostjo po svetu, me ni še nihče po dopisih deval in mislim, da me tudi ne bo, kakor me je zdaj nekdanja moja gospodinja. Za Liberty bonde pa ji ni treba skrbeti, kajti mi samci jih imamo vsi, pa jih še bomo vzeli. Ona naj skrbi sama zase. Vsak naj svojo hišo pomete, pa bodo vse pometene.

Pozdrav vsem rojakom in rojakinjam širom nove domovine.

Rojak.

(S tem je ta zadeva za nas končana. — Opomba uredništva.)

S pota.

Cvetiči maj! Kaj lepšega si naj še poželimo na svetu? Cvetlice duhte, ptički žvrgole: vse to sem videl in slišal ter vonjal v visoki, stari, slovenski naselbini Aspen, Colo. V tej naselbini, ako bi šteli vse od malega do starega, je kakih 100 oseb in nekako 24 družin, ena slovenska prodajalna in 2 gostilni z neopojno pivajo. Večinoma imajo svoje lastne domove z lepimi vrtovi. Ob mestu teče bistra voda, ki namaka vrtove. Krog in krog Aspena so srebrni rudniki, v katerih se zdaj dobro dela, kajti cena srebra je zdaj tak visoka kot že 25 let ne več.

V bližini Aspena je tudi več kmetovalcev, med njimi en Slovenec, ki ima lepo kmetijo in se posebno peča z živinorejo. Pokazal mi je mladega plemenskega junca, ki je star komaj eno leto, pa je plačal zanj \$500. Pravi, da je neke posebne plemenite pasme.

Krog Aspena so visoki snežniki in mesto samo je 8000 čevljev nad morjem. V gorovju pa je mnogo vsakovrstne divjadi.

Matija Pogorelec.

KAKO UPLIVAJO BARVE NA NAŠEGA DUHA.

Da rabimo besedo, ki je ravno sedaj tako popularna, kako rečejo proizvajajo barve človeku? Le malo ljudi ima občutljivo oko u metnika, katerega vzdrsočje vse izpreminjajoče se barve pri solnem vzhodu, a povprek iz vsakega ducaata nas, če vemo za to ali ne, uplivajo barve na enajst ljudi iz ducaata, dočim je dvajseti človek slep glede barv.

Mi sprejemamo belo barvo kot primerno za dobre duhove in črne za druge vrste duhov, kajti na ta način se nam je skozi stoletja kazalo barve v umetnosti in zaloigrah. Glede podzvestnega upli-va nekaterih osnovnih barv, — violeto, indigo, modre, zelene, rjane, oranžne ni rdeče, — pa naj navedemo naslednja pojasnila:

— Rdeča barva razburja, deloma ker jo družimo s signali nevarnosti, s krvjo ali ker vzbuja v nas meglene spomine na plamene in krike prvega požara, kateremu smo bili priča v mladosti.

Zelena barva pomirja. To je barva drevja in trave, ki tvori oza dje miroljubne poletne pokrajine. Rmena barva je ona razveseljajoča solnčnega sveta ter nas vodi k dobremu razpoloženju in k sreči.

Modra barva je ona neba in prostranega morja ter vzbuja v nas spomin na misterije, ki leže za temi. Violetna barva deluje depresivno ter vzbuja v zelo nervoznih celo strah. Več teorij se je objavilo v pojasnitev tega učinka.

LISTNICA UREDNIŠTVA.

A. Kovač, Opine, Ala. — "Novi Hrvat" je zaradi sedanjih razmer prenehal izhajati.

Stradanje v Avstriji

Tirolsko bo morala prehranjevati Bavarska. — Od nedelje do nedelje — vsak dan krompir.

True translation filed with the post master at New York, N. Y. on May 6, 1918, as required by the Act of October 6, 1917.

London, Anglija, 4. maja. — Zadrega, v katero je zašla Avstrija vsled živilskega položaja, je razvidno iz dunajske brzojavke, ki je dospela preko Curiha, v kateri se glasi, da je bil avstrijski ministrski predsednik Seydler prisiljen priznati, da Avstrija ne more prehranjevati prebivalstva severne Tirolske in severne Češke ter je vsled tega privolila, da se severno Tirolsko v prehranjevalne svrhe priklopi Bavarski, dočim naj se severno Češko priklopi Saški.

To konecijo so dobili voditelji nemških strank po konferenci, ki je trajala celih šest ur.

Avstrijska vlada je le z največjim obotavljanjem pristala v to radi političnih posledic te konecije, ki bodo morda dalekosežne.

Izvajajo, da bo to postrilo spor med Nemci ter nemškimi plemeni v Avstro-Ogrski, kajti obe prizadeti provinci sta nemški ter bo to ojačilo agitacijo za inkorporiranje Avstrije v nemško zvezo.

Haag, Nizozemska, 4. maja. — Govore pred bavarskim državnim zborom glede živilskega položaja je rekel prehranjevalni minister, da razmere dovoljujejo upanje, da bo narod zamogel vzdržati.

Rekel je, da bo morda treba skrečiti krušne racije, vendar pa ne do časa, ko bo obilo krompirja. Skrčenje mesne racije je bilo neizogibno, vendar pa soglasno z njegovo izjavo ne bodo skrečili racije glede mleka in masti.

Zivilski minister je dostavil, da je položaj na Bavarskem veliko bolj kot v številnih drugih zveznih nemških državah.

Prvi patent za avtomobil.

Prvo aplikacijo za patent na avtomobil je vložil pri patentnem uradu Združenih držav George B. Selden pred 39 leti. Selden je bil patentni odvnetnik v Rochester, N. Y., ko je prvič pričel eksperimentirati z idejo voza, gnanega od gazolinjskega motorja. V mislih da njegova iznajdba še ni popolna in da čas še ni zrel zanj, se je izdalo definitivno patent šele leta 1895. Sprva se je domnilo o vrednosti te iznajdbe, vendar pa je prinesla iznajditelju premoženje ter je dolgo časa obvladala motorno industrijo v Združenih državah.

Srečno dospeli na svoj cilj.

Jugoslovanska brigada, 4600 mož, ki se je sestavila iz avstrijskih ujetnikov v Rusiji in za katero smo se tako bali, da so jo zajeli Nemci v Odesi, je dospela preko cele Rusije, Sibirije, Azije in po morju v Sueski kanal, od tam pa je bila poslana na solunsko fronto. Ta brigada ima 300 častnikov, ki so skoro sami Slovenci. Čudno je, da se na svoji dolgi poti ni zmanjšala, nasprotno, ona se je povečala, ker so ji pridružili medpotoma še drugi avstrijski ujetniki, ki so raztreseni po Rusiji in Sibiriji.

VABILO

na VELIKO

PLESNO VESELICO,

katero priredi

DR. SV. CIRILA IN METODA

št. 16 JSKJ. v Johnstownu, Pa.

v soboto 11. maja

v Hrvatski dvorani na 7. cesti

v Johnstownu.

Vstopnina za gospode 50 centov; dame so proste vstopnine.

Tem potem vlijudno vabimo vsa sobratstva društva iz Johnstowna in okolice, kakor tudi posamezne rojake in rojakinje, da nas blagovolijo posetiti v polnem številu na omenjeni dan. Za dobro godbo bo preskrbljeno. Svirala nam bo slovenska Moxham godba pod vodstvom g. J. Rogel. Za dobro postrežbo in ječmenovec bo skrbel veselilni odbor.

Opomba: Članom gori omenjenega društva se naznanja, da se je na redni seji dne 21. aprila sklenilo, da plača vsak član \$1.00 v korist društvene blaginje. Dolžnost vsakega člana je, da se vdeleži slavnosti, ko bo društvo obhajalo svojo 18letnico. Zatorej pridite vsi, da bo lepša zabava.

(7-9-5)

Odbor.

Ustanovljena leta 1898 — Inkorporirana leta 1900.

Glavni urad v ELY, MINN.

GLAVNI URADNIKI:

Predsednik: MIHAEL ROVANŠEK, Bx 251, Conemaugh, Pa.
Podpredsednik: LOUIS BALANT, Box 106 Pearl Ave., Lorain, Ohio.

Tajnik: JOSEPH PISHLER, Ely, Minn.
Blagajnik: GEO. L. BROZICH, Ely, Minn.
Blagajnik neizplačnih smrtnin: LOUIS COSTELLO, Salda, Colo.

VRHOVNI ZDRAVNIK:

Dr. JOS. V. GRAHEK, 843 E. Ohio St., N. E. Pittsburgh, Pa.

NADZORNIKI:

JOHN GOUZE, Ely, Minn.
ANTHONY MOTZ, 9641 Ave. "M" So. Chicago, Ill.
IVAN VABOGA, 5126 Natrona Alley, Pittsburgh, Pa.

POROTNINI:

GREGOR J. PORENTA, Box 176, Black Diamond, Wash.
LEONARD SLABODNIK, Ely, Minn., Box 480,
JOHN RUPNIK, S. B. Box 24, Export, Pa.

PRAVNI ODBOR:

JOSEPH PLAUTZ, Jr., 432 — 7th St., Calumet, Mich.
JOHN MOVERN, 624 — 2nd Ave., W. Duluth, Minn.
MATT. POGORELEC, 7 W. Madison St., Room 605, Chicago, Ill.

ZDruževalni ODBOR:

BUDOLF PERDAN, 6024 St. Clair Ave., N. E. Cleveland, Ohio.
FRANK ŠKRABEC, Stk. Yds. Station RFD. Box 17. Denver, Colo.

Vsi dopisi, tikajoči se uradnih zadev, kakor tudi denarne pošiljave, naj se pošljejo na glavnega tajnika Jednote, vse pritožbe pa na predsednika porotnega odbora.

Na osebna ali neuradna pisma od strani članov se ne bode oziralo.

Društveno glasilo: "GLAS NARODA".

Nemški dolg.

Šesturno delo.

True translation filed with the post master at New York, N. Y. on May 7, 1918, as required by the Act of October 6, 1917.

Cur'h, Švica, 5. maja. — Saška industrijska zveza ki je največja industrijska organizacija Nemčije, podaja žalostno sliko nemških finančnih v nekem oklicu, v katerem se zavzema za vojno odškodnino. V oklicu se zatrjuje, da je vojna dodala mirovnim izdatkom 1200 milijonov novih izdatkov 3700 milijonov dolarjev ter nadaljuje:

Ta svota bo požrla 60 odstotkov vseh narodnih dohodkov. Po 5-odstotnem obrestovanju bo znašala narodni dolg 98 milijard dolarjev, ali več, kot je znašalo celo bogastvo Nemčije pred vojno. Tako breme bo uničilo produkcijo in duha vsakega podjetja ter naše življenje.

Naši sovražniki so v tem oziru mnogo na boljšem, kajti ni jim treba imeti teh skrbi, ker so njihove dežele in kolonije bogati naravni viri dragocenegega surovega blaga in milijonov dolarjev, medtem ko je Nemčija navezana sama na se.

Tovarna mila Lever Brothers v Liverpoolu na Anglskem je naznanila svojim delavcem, da se prične s prvim majem v tovarni s šesturnim delom. Vodstvo tovarne je izjavilo, da je prepričano, da se moral položaj delavcev po vojni splošno izboljšati ter da se ni mogoče več vrniti pod stari sistem. Tovarna hoče biti prva, ki bo sledila nasvetu nasvetu Lloyd George-a, ki je pred enim letom odkrito povedal podjetnikom Anglije, da se ne bodo delavci več vrnili v tovarne pod stariimi razmerami, kakorhitro bo končana ta vojna. Delavci so bili prvi, ki so rešili državo pred prepadom. Dali so življenje, izvrševali so neštete druge dolžnosti v tovarnah, na morju in pod zemljo. Oni so bili, ki so trpeli največ, ki so žrtvovali največ v tej vojni, zato se jim mora dati njih pravice. — Tako se glasi izjava vodstva tovarne.

Previdne gospodinje

Imajo doma vedno eno steklenico Dr. Richterjevega

PAIN-EXPELLER

Zanesljivo sredstvo za vtrganje pri revmatizmu, bolečinah, prehladu, zvišanju temperature.

Jedino pravi s varstveno znamko sidra

"GLAS NARODA", največji slo-

VENSKI DNEVNIK v ZIRU ODE

Se. A. 6. v lekarnah in naravnost od F. A. D. RICHTER & CO.

14-86 Washington Street, New York, N. Y.

CENIK KNJIG

katere ima v zalogi

SLOVENIC PUBLISHING COMPANY

82 Cortlandt St.,

New York, N. Y.

POUČNE KNJIGE:

Ahnov nemško-angl. tolmáč vesan = \$0.50
Hitri računar (nemško-angl.) = \$0.50
Poljedelstvo = \$0.50
Sadjarstva v pogovorb = \$0.25
Schimpffov nemško-slov. slovar = \$1.25

ZABAVNE IN RAZNE DRUGE KNJIGE:

Hipnotizem = \$0.55
Doll s orožjem = \$0.50
Doll zalogari: "Čarljiva ženitev" = \$0.50
In "Trije zenini" = \$0.25
Medja 2 svezka = \$0.80
Pod Robom St. Večernice = \$0.30
Postrežba bolnikom = \$0.50
Slojalna demokracija = \$0.10
Trina uš in tritorja = \$0.50
Učna živinoreja = \$0.50
Veliki slovenško-angliški tolmáč = \$2.00
Trojka = \$0.50
Vojna na Balkanu 13 svez. = \$1.50
Zgodovina e. kr. pešpolka št. 17 s slikami = \$0.50

Življenje na avstrijskem dvoru ali smrt cesarjevega Rudolfa = \$1.50

RAZGLEDNICE:

Newyorške, božične, velikonočne in noveletne komad po ducat = \$0.25
Album mesta New York s krajnimi slikami = \$0.25

ZEMLJEVIDI:

Avstro-Italijanska vojna mapa = \$0.25
Avstro-ogrski, veliki vesan = \$0.50
Cell svet mail = \$0.10
Cell svet veliki = \$0.25
Evrope vesan = \$0.50
Vojna stenska mapa = \$0.50
Vojni atlas = \$0.25
Zemljevidi: Ala., Ariz., Colo.,

Reformacija in socialni boji slov. kmetov

Ali je imelo sploh to uporno gibanje, ki je ne brez vzroka razburjalo plemstvo, kake direktne zveze s tedaj nastopajočo cerkveno in versko reformacijo, je težko dognati. Da je bila i pri nas in posebno še v Nemčiji idejna zveza med reformacijskih in kmetiskim gibanjem, je umljivo. V Nemčiji so se začele kmetijske vojne že potem, ko je bila cerkvena reformacija že v polnem teku (l. 1524.). Pri nas pa so se začeli prvi veliki boji še preden je nastopila cerkveno-reformacijska doba (1515.) in tudi potem že, ko je zagospodovala zopet katoliška protireformacija.

Gotovo je, da so bile te vojne povsem logična posledica socialnih razmer dobe, v kateri so se rodile. Bili so časi občne socialne nezadovoljnosti. Umevno in logično je torej, da je tedanji družabni red zelo trpel zaradi tega.

Pri nas je bilo na Dolenjskem največ nezadovoljnih podložnikov. Bila je ta stran naše dežele nekako pripoznana domovinska občina nezadovoljnih, varanih kmetov. Leta 1503. se je torej pojavil upor, toda končal je zelo naglo, kajti Valvasor pravi:

— Es ward ihnen (kmetom) der Kopf geschwind wiederum zurecht gesetzt.

Godilo se je, kakor se godi danes: kmetov tožba ni nihče poslušal; srea so ostala neusmiljena, kakršna so vedno bila. Nihče ni govoril o tem, ali je naraščajoča kmetiška nezadovoljnost opravičena ali ne. Nikdar se ni tako očitno, kakor tedaj kazala brutalna fizična sila kot socialna pravica in resnica.

Od dneva do dneva je bilo slabše. Prišle so nove vojne z Benečani, ki so zadele posebno trdo naše kraje; zopet so brezprimerno narasla gnojna bremena.

In kadar se je k butari še kaj priložilo, je videl kmet krivico, nič drugega.

Kmet je izpoznaval, da je temu kriva njegova popolna brezpravnost, ki se ni nikjer ujemala z njegovim naravnim, skoro še otroškim krščanstvom. Kmet ni bil nikdar mehak in sentimental. Zato je videl v krščanstvu ne le božje razodetje, temveč tudi nekaj nejasen gospodarski ali boljše administrativni sistem, povsem nasproten onemu, ki ga je napravljajal za sužnja.

Svetila se je iz krščanstva — ravnopravnost, ali vsaj neka ljubezen, ki bi jo moral imeti gospodar do hlapca. Zato je bil kmetško geslo tedaj: Resnica in pravica! — Zelo mistično si je razlagal kmet to geslo. Zasedoval pa je z njim le svoj interes, razvijal s tem geslom svoj individualistični nagon, porojen v stoletni borbi z zemljo.

Kmet je bil tiste čase tupatam zadovoljen s protestantizmom. Videl je v tej struji nekaj novega in morda po krivici nekaj čisto krščanskega. Kakor je posegala reformacija nazaj v davne in pozabljene čase, tako je tudi kmet posegal nazaj v stare čase in zahteval svojo "staro pravdo", čase, ki so bili...

Naj so bili upori potlačeni še tako kruto, ognja nezadovoljnosti ni bilo mogoče več ugasiti. S silo ne. Če so pogasili ogenj na enem kraju, je izbruhnil kmalu na drugem.

Leta 1513. je bilo zopet kmetške bume. Zopet krvavo zadušena nezadovoljnost pa je izbruhnila že naslednje leto znova, z večjo in neodoljivejšo močjo. Tako so goreli posamezni plameni in plamenčki, ugašali in se vedno zopet porajali; kakor da tli pod površino silna žerjavica, ki ji manjka zraka, da ne zagori povsod nakrat.

Ti mali večalimanj zgolj lokalni upori so pripravljali temelj za poznejše in obširnejše poskuse.

Značilno je, da sta ravno v tej dobi delovali med nemškimi kmeti organizaciji "Armer Konrad" in "Bundschuh", ki sta pripravljali pot nemški kmetiški vojni. — Dolgo niso izpoznali podložniki, da imajo vsi skupne interese in zaradi tega tudi skupen cilj. Le dolgoletne izkušnje, ki so postale sčasoma tradicionalne, so ustvarile prepričanje, da se mora zmagati na celi črti, ker hipne lokalno omejene zmagave ne morejo imeti večjih posledic in ne morejo biti trajne.

V tem izpoznanju se je utrjeval revolucionarni, uporni duh srednjeveškega podložnika. Duševno obzorje ni bilo več omejeno na domačo vas in domači grad. In do uspeha ni bilo daleč; kmet je bil družabno povsem ločen od gospodujočih. Uporni in nezadovoljni kmet se je lahko posvetoval in delal naklepe, ne da bi se mu bilo treba bati da izve za to grajska gospoda.

Današnje policije tedanji časi niso poznali. Občevanje med kmetiskimi voditelji je bilo vedno živahnejše. Pošta upornikov je delovala mnogokrat bolj naglo in točneje, — kakor pa oficielna. Saj pošta v tisti dobi še ni bila nobena važna državna naprava. Nasprotno pa so imeli kmetje izborna urejene zveze, pri čemer so jih zlasti podpirali potujoči rokodelski pomočniki in mali trgovci.

Lahko se torej organiziral upor, ob čigar svitu so zazareli gradovi in samostani v masčevalnem ognju.

VII.

1515. je bilo znamenito uporno leto. Kmetje, ki so imeli že itak mnogo pritožb in so bili zelo nezadovoljni, so mnarali najbolj nad uvedbo novega splošnega deželnega davka (Landsteuer). Naložil ga je — cesar. — Leta 1512. so se pritoževali poslanci Kranjske na deželnem zboru Štajerske, Koroške in Kranjske in Gradcu nad novimi bremenii, poudarjajoč, da se boje kmetiškega upora.

Odklanjali so pobiranje tega davka, prepuščajoč to cesarju samemu. Naj sam kot deželni knez ukroti nemirneže, ki niso voljni plačevati ta novi davek. Gospoda se se je bala za svoje glave in se je zato skrivala za široki cesarjev hrbet. Mnogo hinavščine je bilo v tem vedenju nemške gospode.

Angleski vojaki v Franciji pokrivajo cesto, da ne bi videli sovražni zrakoplovci transporta, ki se bo pomikal po nji.

Kmetje so se tisti čas posebno pritoževali nad nekim gospodom Jurijem pl. Thurnom, ki je pri izterjevanju tega davka nastopal zelo brezobzirno in nasilno.

V Bohinju so se pripravljali na oboroženi upor. Voditelj jim je bil predvsem neki kmet, Klauer po imenu, iz radovljiske okolice in pa neki "krofasti krojač" iz Radovljice imenovan človek. Dogovarjanje med kmeti in agitacija je trajalo precej dolgo. — Dokaz, da so se hoteli kmetje dobro pripraviti in si potem kar na mah izboljšati svoj položaj.

Tudi posamezni duhovniki so se sempatije pečali z upornimi kmeti, vendar so ostali v ozadju, ko je prišlo do resnejših konfliktov z gospodo.

Najprej so se pričeli nemiri v Kočevju. Ker so odgovorili uradniki na zahtevo kmetov po starih pravicah, po "stari pravdi" s tem, da so zaprili in usmrtili nekaj njihovih voditeljev, so se vzdignili Kočevci — ter umorili že prej omenjenega Thurna in enega njegovih pomagačev.

Po celi deželi je šel sedaj glas o "stari pravdi", zavrelo je med podložniki. "Slovenska Zveza" (Bündischer Bund) je imenovala gospoda) je imela kmalu privrženec dovolj ne le na Kranjskem, temveč tudi onstran Karavank in po Štajerskem. Na shodih so se sedaj posvetovali podložniki o zahtevah, ki jih hočejo staviti. Obenem so se hoteli oboroževati.

Na Dolenjskem je bil kmet najbolj zatiran. Tam je tudi najbolj vrelo in bilo največ nezadovoljnosti. 20 tisoč kmetov je bilo takoj v buni.

Briksenskemu škofu kot gospodarju graščine Bled so prinesli bohinski kmetje prošnjo, v kateri so navajali svoje pritožbe. Upirali so se v prvi vrsti novim bremenom. Če se ti odpravijo, hočejo ostati zvesti. Tudi nad radovljiškimi meščani so se bridko pritoževali. Ti so namreč razglasili, da ne sme nihče ničesar upiti ali pa prodati zunaj mesta. Ves promet so hoteli na ta način spraviti v Radovljico. To pa je bilo za kmete zelo mučno.

Stvar, ki bi jo bilo lahko kupil kje v bližini svojega doma, je moral iti iskat v več ur oddaljeno "mesto" Radovljico. — Poleg tega so udarili radovljiški "meščani" z orožjem na deželo in oropali razne rokodelce zunaj mesta. Na ta način so se hoteli iznebiti svojih konkurentov.

Mesta se seveda kmetiskim upornim niso hotela pridružiti. Tam so že odločevali bogatejši trgovci, ki so bili nasprotniki kmetiskih zahtev, kar se kaže posebno v navedenem radovljiškem slučaju. Demokracija je ginila, zakaj mestnega proletariata ni bilo v obilici; preveč nerazvita so še bila mesta na Kranjskem.

Pač pa so se kmetom pridružili prebivalci škofovega trga Železnikov, ki so poglavitno živeli od rudarstva in so predstavljali torej nekako predhodnike meznega proletariata. Nagibali so se torej na stran kmetiskih podložnikov. Za ta svoj čin so izgubili Železnikarji za nekaj časa svoje posebne svobodščine, ki so jih doslej uživali.

Toda boj se ni pričel tako naglo.

Kmetje so še čakali, da se konča zima in so se med tem hoteli doobra pripraviti. Plemstvo je prigovarjalo kmetom, naj se pomire. Bilo je — kakor je videti — brez večje moči.

Kmetje so sicer izjavili, da hočejo ostati pokorni cesarju, da pa hočejo imeti le one pravice in dolžnosti, ki so jih imeli za časov cesarja Friderika. Torej — "stara pravdo". Zato so v imenu krščanstva pozvali mesta in

JUGOSLOVANSKA MATICA.

V New Yorku se je pred kratkim ustanovila Jugoslovanska Matica, to je kulturno društvo, v katerem so zastopani Slovenci, Hrvati in Srbi.

Vstanovitve Matice je bila v teh usodopolnih dneh skrajna potreba. Če smo kdaj potrebovali zblizanje, tesnega in popolnega zblizanja, ga krvavo potrebujemo v tem resnem času.

Namen Jugoslovanske Matice je vzvišen, in cilj ki ga zasleduje, je res idealen.

Jugoslovanska Matica naj bi bila nekaka posredovalka med nami in zunanjim svetom, posredovalka med nami in onimi odločujočimi faktorji, do katerih je pot vsakega človeka vedno zaprta.

Nadaje si je nadejala Jugoslovanska Matica naloge z raznimi publikacijami, predavanji ter članki, seznaniti ameriško javnost z našim stališčem ter delati z vsemi silami na to, da bo začel svet vpoštevati želje in hrepenenja treh narodov, kateri so zdaj v tem času, v krepilnih Nemcev in Madžarov.

Član Jugoslovanske Matice bi moral biti vsak napreden Slovenec, vsak Hrvat in vsak Srb.

Jugoslovanska Matica ima svoja pravila in jasno začrtan program. Organizacija prepušta vsakomur versko in politično prepričanje. Vsak, kateremu je res do svobode jugoslovanskih rodov lahko postane njen član.

Dne 8. maja se bo vršila ob osmih zvečer v Srbskem Domu, 443 W. 22. cesta, New York City zela važna seja. Pri tej priliki bo tudi lahko vsakdo pristopil in postal član Matice.

Zelo bi bilo, da bi se te seje vdeležili Slovenci v kolikor mogoče obilnem številu.

duhovnike, naj se pridružijo uporu. Zaman! Tako daleč krščanska ljubezen ni segala.

Stanovi so nasprotno skušali pomiriti podložnike le s praznimi obljubami. Hoteli so dobiti časa, da se i oni pripravijo in s silo uduše kmetiško nevoljo. Na Dunaju so se posvetovali, kako premotiti kmete in obenem tudi, kako bi se upor z oboroženo silo zadržal. Najrajši bi bili podložnike opeharili. Zaradi ljubege miru, seveda!

V ta namen so se poslužili krškega kardinala Mattausa. Ta naj bi dokazal kmetom, da je njihova organizacija (kmetiška slovenska zveza) nepostavna, ker niti družabno višje stoječe plemstvo nima pravice brez cesarjevega dovoljenja si osnovati podobno zvezo.

Plemstvo se je torej balo predvsem podložnikov organizacije, brez katere si organiziranega upora ni možno misliti. Ta organizacija je pričala o širšem duševnem obzorju podložnika. Kmetom se je dovolila splošna amnestija (pomiloščenje), če odlože orožje. Izključeni pa so bili — voditelji.

Prvič v ognju sovražnika

AVSTRIJSKI ČASTNIK OPISUJE V SVOJI KNJIGI ČUSTVA, KI NAVDAJAJO VOJAKA, KADAR SE NAHAJA PRVIČ V OGNJU SOVRAŽNIKA. — OPIS RAZLIČNEGA OBNAŠANJA DVEH ČASTNIKOV PROTI SVOJIM VOJAKOM.

True translation filed with the post master at New York, N. Y. on May 7, 1918, as required by the Act of October 6, 1917.

Kako čuti človek, kadar gre v bitko? To je vprašanje, ki si ga je gotovo vsakdo izmed nas stavil samemu sebi. Mogoče najbolj popolni odgovor, ki ga je našel na tej strani bojujnih polja, je čitatelj v novi knjigi, imenovani "Možje v vojni". Spisal jo je Andrej Latzko, avstrijski častnik in knjižar, je, odkar je bila prevedena na angleški, vzbudila povsod veliko pozornosti. Knjiga je izšla tudi v Ameriki ter nosi nekako nenavadno posvečenje: "Priatelju in sovražniku." Knjiga ne nudi le živahne slike življenja na fronti, temveč razkriva tudi razmere, ki ne morejo obstajati v nobeni drugi armadi, razven v eni, ki se nahaja v železnih krepilnih avtokracijah.

Povest tega avstrijskega častnika je smatrati za enega življenjskih dokumentov vojne. Med vrstami pa lahko vsakdo čita njegovo lačni stud do militarizma obenem z vsem, kar slednji predstavlja. Njegova knjiga je prav posebno značilna radi opisov učinika, ki ga ima vojna na različne narave in značaje.

Kompanija je počivala skozi pol ure ob robu nekega gozda, pravi pisatelj v enem izmed poglavij, ki nosi naslov: "Ognjeni krst." Stotnik Marschner je dal povelje za pričetek. Kljub naravnosti moreči vročini je bil bled ter je obračal svoje oči na stran, ko je dajal poročniku Weixlerju navodila. Kadar koli je navadno vojake izročil Weixlerju, je slo vse kot namazano. Tresli so se pred tem mladcem, stari komaj dvajset let, kot da je posebljen vrag. Odkar so prišli v skoro slično razdaljo streljanja, je postal Weixler skoro vesel, zgovoren, nervozno živahen, nalik navdušenemu lovcu, ki je zadel na sled divjačine.

Stotnik Marschner je globoko zavzdihnil ter se ozrl proti nebu s široko odprtimi očmi, ki so imele čuden, na znotraj obrnjen pogled. V ospredju, preko strmega griča, ki je še vedno skrival dejiško bojno polje pred pogledi, so nevidne strojne puške ragljale brez prestanka. Komaj malo nad robom obronka pa so majhni rumenkasto-beli zabojčki plavali v gostih skupinah, dvigajoč se v zrak nalik snežnim kroglicam: — bil je dim zastornega ognja, skozi katerega je moral povesti svoje ljudi. To gotovo ni bila majhna naloga za kompanijo rezervistov, za spoštovane družinske očete, ki so bili na bojnem polju šele par dni, ki so bili šele sedaj na tem, da prvič vohajo smodnik ter sprejmejo svoj ognjeni krst.

Poročnik Weixler, rdeč v lice in blesteč, je prišel in zaklical stotniku v lice, da je kompanija pripravljena. Klic se je glasil kot izzivanje. Stotnik si ni mogel pomagati, da ne bi čul v tem nesramnem vprašanju: — No, zakaj pa se ne veselite nevarnosti tako kot jaz? — Vsaka kapljica stotnikove krvi se je dvignila v njegovo lice. Moral je pogledati na stran ter njegove oči so nehote plavale k šrapnelnim oblakom, noseče prošnjo, naj naučijo tega hladnokrvnega mladika trpljenja, naj ga prepričajo, da je tudi on ranljiv.

Stopil je pred svoje ljudi, razvišene v globino. V nemem pričakovanju so visele njih oči na njegovih ustnicah. Če bi le mogli pogrnati jih nazaj k donečim teriti naprej sam! S sunkom pa je vrigel svoje prsi naprej, vpl svoje oči na svetinjo, katero je nosil eden izmed mož, in rekel: — Pritje, sedaj gremo, da se stamemo s sovražnikom. Razumim na vsakega izmed vas, da hočete svojo dolžnost. Ničesar ne bom zahteval od vas, česar dejanski ne zahteva interes naše domovine, vaš lastni interes ter varnost vaših žena in otrok. Dobro srečo! — sedaj — naprej! Marš!

V ropotanje, gumenje in eksplozije artilerije je prišel nenadno av ton. Par čevljev vstran se je dvignil vrtiline prahu in padlina toča je udarila po travi. Šrapnel! Stotnik Marschner se je ozrl naokrog ter videl, kako so oči vseh mož vprte vanj, kot da iščejo njegovega sveta. Bil je njegov posel dajati svojim ljudem dober zgled, korakati naprej brezskrbno, brez ustavljanja in oziranj. Pri vsem tem pa ni delalo nobene razlike, kaj je delal ta ali oni.

— Le prežen strel. Naprej, dečki! — je zaklical.

Besede pa še niso prišle iz njegovih ust, ko so že prižvižgali skozi zrak nadaljnji streli.

— Naprej! V tek! — je zaklical.

Njegovi ljudje so pohiteli naprej kot da se jim je odvzelo breme. Napetost je izginila iz njih lice. Vsakdo je bil zaposlen s samim seboj in živžvanje izstrelkov je slo mimo skoro neopazeno.

Sedaj so se nahajali na vrhu obronka. Spodaj se je širilo bojno polje, otožno-sivo. Luknja za luknjo, izkopana od izstrelkov, je zbijala tam spudaj. Temni stebri zemlje so se dvigali ter za trenutek skrivali majhne odseke te puščave, požgane v pepel. Sredi vse furije razpokajočih se šrapnelov, ki so padali tukaj tako gosto kot dež v nalivu, se je prepustil stotnik Marschner divji jezi proti svetu, ki mu je naložil na rame tako grozoto.

Letel je nalik norec po strmih obronkih navzdol. V dolini, pri vhodu v komunikacijske zakope, se mu je predstavil poročnik Weixler na najbolj strogo vojaški način ter javil izgubo štirinajstih mož. Marschner je čul krik ponosa v njegovem glasu, nalik zmagovalavju nad tem, kar se je dogajalo. Stotnik pa je hitel naprej, mimo Weixlerja. — Če bi mu le ne bilo treba videti ga, — si je rekel sam, — če bi mu le ne bilo treba zreti v blesk zadovoljstva, ki je plamtel v očeh tega moža!

Naukrat pa se je neko neznamo lice pojavila naravnost pred njim. Bil je narednik, ki je strel valj molče, z velikimi, mrtličnimi in blestečimi se očmi v smutno blestem obrazu. Za trenutek je obstal stotnik kot paraliziran, a takoj nato so se usta narednika na široko odprla, zaploskal je v roki, skočil v zrak nalik plesalcu ter odinil.

— Pomoč! — je zaklical — Pomoč, poročnik! Pomožni oddalek je tukaj!

Ljudje so prihiti, proti njemu od vseh strani, se ozirali vanj ter mnarali potihem besedo "pomoč", dokler ni eden njih grozovito zaklical "hura!", kateri krik se je razširil kot ogenj.

Streljanje se je kmalu zopet pričelo. Nato je zopet utihnilo.

Weixler je skočil nazaj, se zalezel v stotnika ter zaklical:

— Prihajajo!

Daleč v ozadju je zahajalo solnce. In proti temu slepečemu ozadju so plesale črne siluete. Včasih so izginile popolnoma, se nato zopet visoko dvignile ter prihajale bližje, mahajoč s svojimi puškami po zraku. Kadar so kričale "Avanti!", je bil to presmiljiv krik. Kadar pa je šel skozi njih vrste krik "Coraggio!", se je izpremenil v zamolklo gumenje.

V zakop je padla prva ročna granata. Stotnik jo je videl prihajati ter videl nato mekega moža omahovati proti podkopu z razprostrtimi rokama. Nato — kočno — je prišlo ropotanje strojnih pušk in prišlo so pokati tudi puške. In dasiravno v krepilnih blaznostih, so siluete tam skakale naokoli, se dvigale v zrak ter se valile druga preko druge. V tem trenutku je zaoril skozi zakop radostni krik, prihajajoč iz stotine grl:

— Napad je bil odbit!

Aspiracije Čehov in Slovakov

PREJŠNJI PROFESOR NA ČEŠKEM VSEUCILIŠČU V PRAGI, EDVARD BENEŠ PRIPRAVLJA UGOTOVILO GLEDE CILJEV SVOJEGA NARODA. — BARIJERNA DRŽAVA MED IZTOKOM IN ZAPADOM.

True translation filed with the postmaster at New York, N. Y. on May 7, 1918, as required by the Act of October 6, 1917.

Pariz, Francija. — Edvard Beneš, prejšnji profesor na praškem vseučilišču ter glavni tajnik češkega narodnega sveta glede mednarodnega stališča Češke v bodočnosti, je pripravil ugotovilo glede ciljev svojega naroda in njega razmerja proti vojni.

Pri čitanju tega ugotovila profesorja Beneša se človek ne sme pustiti uplivati od sedanjega vojnega položaja ter sklepati, da je članek sen varnega idealista in domoljuba. Sile narodnega življenja so veliko bolj permanentne ali trajne kot pa so bile vojne. Čehi sedaj se giba Italija proti revoluciji v svoji politiki štirideset let.

V Rimu se je ravnokar vžela konvencija narodnih komitejev avstrijskih Slovanov s komiteji vodilnih Italijanov, Francozov in Angležev. Vsi ti so za konfederacijo slovenskih držav izven Avstro-Ogrske ter za zvezo teh z Italijo. Leta 1848 je bilo edinstvo italijanskega naroda prav tako daleč, če ne dalje od realizacije kot je sedaj udejstvovanje te slovenske federacije.

Ugotovilo profesorja Beneša je naslednje:

Čehi in Slovaki so bili vedno sovražni proti Avstriji in Nemčiji, ter upajo, da se bodo vsled sedanjih vojne oprostili. Čehov in Slovakov je nekako 12.000.000 ter zavzemajo približno 40.000 kvadratnih kilometrov. Ustvarjenje neodvisne češko-slovaške države bi obenem ustanovilo nepremosljivo oviro za imperijalistični program Nemcev in Madžarov.

To novo državo bi podpirala poljska država na severu ter jugoslovaška država na jugu. S pomočjo Italije bi tvorila ta konfederacija močno soč proti nemški ekspanziji na iztok in jugu.

Problem centralne Evrope bi se s tem na ugoden način rešilo za zavezniške ter bi se ustanovilo pravično ravnotežje sil. Uničenje sedanjega Avstro-Ogrske — in uporaba prične na narodne neodvisnosti dovede povsem logično k temu, — bi pomenilo nepopravljivo oslajenje Nemčije, odpravo drugega režima ter konec neprestanega nerada. Da pa se zgradi tako barijera, bi bilo potrebno izdelati v centralni Evropi nov politični sistem, ki bi stopil na mesto stare Avstro-Ogrske, zvezane sedaj z Nemčijo. V tem sistemu bi zavezala Češka izvanredno mesto. To mesto ali stališče hočemo preiskati, upoštevajoč pri tem del, ki ga bo igrala Italija v bodoči Evropi.

Mednarodni položaj Češke bi bil radi njenega zemljepisnega položaja največje važnosti za celo evropsko politiko. Češka bi bilo središče, krog katerega bi se grupiralo gotovo število držav. Politicne potrebe teh držav bi zahtevale tesno zvezo s češko-slovaško državo.

Češka in Poljska bi imeli zelo dolgo skupno mejo. Ker bi bili sosednji Nemcem in Madžarom, bi iz potrebe same tvorili zvezo, — politično, ekonomski in vojaški blok narodov, ki bi šteli več kot 40.000.000 duš. To bi tvorilo zadostno protiutež proti Nemčiji na iztoku ter bi bila skupina teh narodov naravna zaveznica Francije. Če bi bila Rusija počasna v zopetnem ustanovitvi svoje sile, bi imela zapadna Evropa v češkem, poljskem in jugoslovanskem bloku zadostno jamstvo proti nemški ekspanziji na iztok ter nadomestilo za Rusijo v mednarodnem političnem sistemu.

Ustvariti ekonomski češko-poljski blok pomeni zgraditi nepremosljivo oviro proti "Mittel-Europa" načrtu. Čehi so ekonomski zadostno močni, da se sami branijo proti Nemčiji. Na svojo razpolago bi imeli razširno ekonomsko ozemlje Poljske, kjer bi našli polje za svojo industrijo.

Češko-poljska kombinacija bi napravila kot popolnoma nemogočo novo nevarnost za zapadno Evropo, — namreč ustvarjene nove trojeve Nemčije, Avstro-Ogrske in Poljske, nevarnost, ki bi bila resnična, če bi se pustilo Poljsko samo na strani Nemčije. Vsprico usodne premoči nemško-madžarskega elementa v Avstro-Ogrski bi se Poljska nikdar ne mogla postaviti na lastne noge.

Češka in Rumunska bi postali

vsled potrebe zelo tesni zaveznički. Čehi in Slovaki skušajo najti skupno mejo z Rumunsko. Ta meja bi dajala obema državam možnost oživitvorenja važnih političnih in ekonomskih odnosov. Politicno bi se morali obe državi boriti skupno proti Madžarom in skozi slednje tudi proti Nemcem. Rumunska bi bila s tem ob strani Češke važen člen v protinemški verigi, — katero je treba raztegniti preko centralne Evrope. Rumunska in Češka bi tvorili skupno najmanj 25.000.000 prebivalcev ter s Poljsko skupno več kot 50.000.000 prebivalcev.

Glede vprašanja Jadranskega morja ter razmerja med Italijani in Jugoslavoani so Čehi in Slovaki direktno zainteresirani ter so dali glede obeh predmetov izraza svojega naziranja na zelo odločen način.

Najboljši dokaz za premissiženost od strani Avstro-Ogrske je način kako je postopala z nemškimi narodi, ki se niso nikdar vdolježvali načrtov Berlina ali Dunaja, da s tem zagotovi nadvlado nemškega plemena. Avstrija je videla vnaprejšnji odpor proti temu ter se tudi pričela pripravljati nanj. Med narode, katerih se mora najbolj bati, je štela tudi Čehi. Kljub temu pa so Čehi od prvega pričetka vojne pokazali, da nečijo imeti ničesar skupnega s pangermansko politiko ter da nečijo pomagati pri realizaciji neizmernih pangermanskih sanj. Češki časopisi so priobčali članke proti Avstriji. Prebivalstvo je odločno odklonilo vsako podpisovanje za vojna posojila. Prebivalstvo tudi ni hotelo dati vladi na razpolago svojih rezerv glede živil ter je s tem pripomoglo k finančnemu in ekonomskemu polomu monarhije.

Konečno se češki vojniki niso hoteli boriti za Avstrijo. Tekom kampanj v Srbiji in Galiciji se jina je posrečilo razjunačiti in demoralizirati avstro-ogrsko armado. Da se primerno oeni škodo, katero se je s tem storilo nemško-avstrijski stvari, bi bilo potrebno slediti nastopu čeških vojakov v vseh posameznostih. Ta nastop češkega prebivalstva in njega vojakov je dovedel do krvavih represalij od strani avstrijske vlade. Vse politično življenje je bilo prekinjeno. Vse opozicijske stranke se je razpuščilo. Vse glavne voditelje, katerim se ni posrečilo priti iz dežele, se je vrglo v ječo. — Vsakega, katerega se je količkar smatralo nevarnim, — profesorje, žurnaliste in literate, — se je vrglo v ječo ali pa poslalo v strašna koncentracijska taborišča, kjer je bilo življenje huje kot smrt.

Čehi v inozemstvu niso v nič manjši meri pokazali svoje simpatije. Ko je bila napovedana vojna, se je 60 odstotkov Čehov, živčih v Franciji, priglasilo za vstop v Legijo tujcev. Našli boste tudi Čehi, ki se bore v vrstah angleške armade ter Čehi, ki so stopili v canadse polke. Vsi ti deželajo čast svojemu narodu. Češko vojaško gibanje je bilo najmočnejše v Rusiji.

Tako splošno gibanje pa seveda ni bilo brez vodstva. Ustanovilo se je narodni svet čeških in slovaških dežel s profesorjem Massarykom na čelu. Ta narodni svet nadzoruje vsa tozadavna gibanja.

SEYDLER BO ODPSTOPI

Kakorhitro se vrne avstrijski cesar na Dunaj, bo avstrijski ministrski predsednik odstopil.

True translation filed with the postmaster at New York, N. Y. on May 7, 1918, as required by the Act of October 6, 1917.

London, Anglija, 4. maja. — Nizozemski poročevalski urad je objavil, soglasno z brzojavko na Exchange Telegraph Co., da je resignacija avstrijskega ministrskega predsednika von Seydlerja neizogibna, kakorhitro se bo vrnil cesar na Dunaj.

Dostavlja, da je večina državne zbornice, obstoječa v Jugoslovanih, Čehov in Poljakov sklenila, da ga ne sluša več kot ministrskega predsednika.

Washington, D. C., 4. maja. —

Pismo z fronte.

Danes so tukajšnji uradniki z zanimanjem čitali tiskovna poročila iz Amsterdam, v katerih se je glasilo, da je avstrijski cesar Karol sklenil odgoditi državni zbor.

Pričakovali so tako drastično akcijo, odkar je proniknila z Dunaja vest o viharini zasednji državnega zbora in o odprtem izzivanju vlade od strani opozicijskih elementov.

Posobno živahne so bile debate v zvezi z brest-litovsko mirovno pogodbo, in postalo je jasno, da je vlada praktično izgubila večino. Vse politično življenje je bilo prekinjeno. Vse opozicijske stranke se je razpuščilo. Vse glavne voditelje, katerim se ni posrečilo priti iz dežele, se je vrglo v ječo. — Vsakega, katerega se je količkar smatralo nevarnim, — profesorje, žurnaliste in literate, — se je vrglo v ječo ali pa poslalo v strašna koncentracijska taborišča, kjer je bilo življenje huje kot smrt.

Čehi v inozemstvu niso v nič manjši meri pokazali svoje simpatije. Ko je bila napovedana vojna, se je 60 odstotkov Čehov, živčih v Franciji, priglasilo za vstop v Legijo tujcev. Našli boste tudi Čehi, ki se bore v vrstah angleške armade ter Čehi, ki so stopili v canadse polke. Vsi ti deželajo čast svojemu narodu. Češko vojaško gibanje je bilo najmočnejše v Rusiji.

Tako splošno gibanje pa seveda ni bilo brez vodstva. Ustanovilo se je narodni svet čeških in slovaških dežel s profesorjem Massarykom na čelu. Ta narodni svet nadzoruje vsa tozadavna gibanja.

Češko vojaško gibanje je bilo najmočnejše v Rusiji.

Tako splošno gibanje pa seveda ni bilo brez vodstva. Ustanovilo se je narodni svet čeških in slovaških dežel s profesorjem Massarykom na čelu. Ta narodni svet nadzoruje vsa tozadavna gibanja.

Češko vojaško gibanje je bilo najmočnejše v Rusiji.

Tako splošno gibanje pa seveda ni bilo brez vodstva. Ustanovilo se je narodni svet čeških in slovaških dežel s profesorjem Massarykom na čelu. Ta narodni svet nadzoruje vsa tozadavna gibanja.

Češko vojaško gibanje je bilo najmočnejše v Rusiji.

Tako splošno gibanje pa seveda ni bilo brez vodstva. Ustanovilo se je narodni svet čeških in slovaških dežel s profesorjem Massarykom na čelu. Ta narodni svet nadzoruje vsa tozadavna gibanja.

Češko vojaško gibanje je bilo najmočnejše v Rusiji.

Pismo iz ujetništva.

Tours, 10. marca 1918.

Gospod J. M.:

Naznanjam Vam, da sem čital v Glasu Naroda od 20. septembra 1917, da iščete svojega brata Valentina, kateri se je nahajal na italijanski fronti. Torej, dragi John, naznanjam Vam, da sem jaz bil v vojnem ujetništvu v Italiji in Vam ne morem nič poročati o njem. Mogoče, da je tudi on tam, ali meni ni poznan.

Jaz sem rođen iz Dolenjih Vrem, okrajno glavarstvo Postojna; sedaj se nahajam v vojnem ujetništvu v Franciji. Prosil bi Vas, da bi dali nekaj vrstic v list Glas Naroda, ali pa na kak drug način izvedite za moja dva prijatelja, ki sta bila pred vojno v Ameriki, eden v državi Wyoming, drugi pa nekje v Colorado. Eden je iz Dolenjih Vrem in se piše Anton Fak, drugi pa je Anton Kovac iz Vremenskega Britofa, okraj Postojna. Prosim ju, ako sta še pri življenju, da mi pišeta.

Moj civilni naslov je bil: Franc Bak, mizar, Dolenji Britof št. 11. Moj ujetniški naslov pa je:

Fr. Bak, No. 45, Dépôt des Prisonniers de Guerre, Tours France.

Slavica v Betlehem, Pa.

Bethlehem, Pa., 6. maja. — Ko so nočjo delavci artilerijskega oddelka Bethlehem Steel Co. prejeli svojo plačo in so izprevideli, da se družba ni zmenila za njihove zahteve, da jim plača za čezurno delo čas in pol se jih je 600 pridružil stavkarjem. Pozneje so imeli shod v Allentown, kjer je državni nadzornik McNichols poročal v imenu posredovalcev, da danes uraniki družbe niso hoteli sprejeti delavskega odbora. Zda je na stavki več kot 5000 delavcev.

Slavica v Betlehem, Pa.

VATIKAN IN MIR

True translation filed with the postmaster at New York, N. Y. on May 7, 1918, as required by the Act of October 6, 1917.

Rim, Italija, 5. maja. (Poročilo Associated Press.) — Papež Benedikt ne bo še začel agitirati za mir in tudi ne vidi za to nobene ugodne prilike v bližnji bodočnosti.

To se je doznalo danes v vatikanskih krogih, ko so jih vprašali, če bo papež napravil novo mirovno ponudbo na Binkoštno nedeljo.

Vatikanske avtoritete pravijo: "Nikdo ne more zanikati, da se je papež, odkar je nastopil svojo službo, začel v prvi vrsti zanimati za tri stvari, ki se tičejo vojne.

Prvič, da bo ostal popolnoma nepristranski; drugič, da bo kolikor mogoče omejil nadaljevanje vojne in nje grozote; tretjič, da bo na vsak način in pri vsaki priliki poskušal zopet vstanoviti slovo in bratstvo med narodi.

Naravno je, da mora čakati ugodne prilike za izvršitev tega programa.

Kaj lahko je prerokovati od časa do časa, da bo začel papež tekom par tednov ali mesecev s kakovo novo akcijo ter da se bo poslužil prve ugodne prilike za izvršitev svojega načrta.

Tega ugodnega trenutka pa dozdaj še ni bilo in tudi ni blizu." Prvo poročilo, da se papež pripravlja na novo mirovno gibanje, je dospelo iz nemškega vira v obliki nekega članka, ki je izšel meseca aprila v monakovskem listu "Neueste Nachrichten".

Amsterdamska poročila so naznanjala, da je pisal ta časopis, da bo papež takoj objavil svojo poslanico, kakorhitro bo ofenziva na zapadu dospela v novo fazo.

Njegova poslanica bo imela obliko "svarilne besede, naslovljene na splošno zavest".

Kolinsko časopisje je zatem poročalo, da bo papež napravil svojo novo mirovno ponudbo na Binkoštno nedeljo, dne 19. maja, ter da bo ta dokument vseboval konkretne pogoje. Rečeno je bilo tudi, da bodo pri tem sodelovali nevtralni vladarji.

Zeneva, Švica, 5. maja. — Nemška nova "mirovna ofenziva", ki se je začela pred enim tednom, je namenjena Angležem in Amerikancem, stannjočim v Švici, kajti njihove pošne škrinjice so napolnjene s takimi pamfleti.

Slavica v Betlehem, Pa.

Bethlehem, Pa., 6. maja. — Ko so nočjo delavci artilerijskega oddelka Bethlehem Steel Co. prejeli svojo plačo in so izprevideli, da se družba ni zmenila za njihove zahteve, da jim plača za čezurno delo čas in pol se jih je 600 pridružil stavkarjem. Pozneje so imeli shod v Allentown, kjer je državni nadzornik McNichols poročal v imenu posredovalcev, da danes uraniki družbe niso hoteli sprejeti delavskega odbora. Zda je na stavki več kot 5000 delavcev.

Slavica v Betlehem, Pa.

Bethlehem, Pa., 6. maja. — Ko so nočjo delavci artilerijskega oddelka Bethlehem Steel Co. prejeli svojo plačo in so izprevideli, da se družba ni zmenila za njihove zahteve, da jim plača za čezurno delo čas in pol se jih je 600 pridružil stavkarjem. Pozneje so imeli shod v Allentown, kjer je državni nadzornik McNichols poročal v imenu posredovalcev, da danes uraniki družbe niso hoteli sprejeti delavskega odbora. Zda je na stavki več kot 5000 delavcev.

Slavica v Betlehem, Pa.

Bethlehem, Pa., 6. maja. — Ko so nočjo delavci artilerijskega oddelka Bethlehem Steel Co. prejeli svojo plačo in so izprevideli, da se družba ni zmenila za njihove zahteve, da jim plača za čezurno delo čas in pol se jih je 600 pridružil stavkarjem. Pozneje so imeli shod v Allentown, kjer je državni nadzornik McNichols poročal v imenu posredovalcev, da danes uraniki družbe niso hoteli sprejeti delavskega odbora. Zda je na stavki več kot 5000 delavcev.

Slavica v Betlehem, Pa.

Bethlehem, Pa., 6. maja. — Ko so nočjo delavci artilerijskega oddelka Bethlehem Steel Co. prejeli svojo plačo in so izprevideli, da se družba ni zmenila za njihove zahteve, da jim plača za čezurno delo čas in pol se jih je 600 pridružil stavkarjem. Pozneje so imeli shod v Allentown, kjer je državni nadzornik McNichols poročal v imenu posredovalcev, da danes uraniki družbe niso hoteli sprejeti delavskega odbora. Zda je na stavki več kot 5000 delavcev.

Slavica v Betlehem, Pa.

Bethlehem, Pa., 6. maja. — Ko so nočjo delavci artilerijskega oddelka Bethlehem Steel Co. prejeli svojo plačo in so izprevideli, da se družba ni zmenila za njihove zahteve, da jim plača za čezurno delo čas in pol se jih je 600 pridružil stavkarjem. Pozneje so imeli shod v Allentown, kjer je državni nadzornik McNichols poročal v imenu posredovalcev, da danes uraniki družbe niso hoteli sprejeti delavskega odbora. Zda je na stavki več kot 5000 delavcev.

Slavica v Betlehem, Pa.

Slovanski delegati v Parizu.

True translation filed with the postmaster at New York, N. Y. on May 7, 1918, as required by the Act of October 6, 1917.

Pariz, Francija, 5. maja. — Delegati za kongres zatiranih narodov v Avstriji, ki so pred kratkim zborovali v Rimu in ki bodo v kratkem pričeli zborovanje v Parizu, je danes sprejel ministrski predsednik Clemenceau. Predsednik je izrazil simpatije z njihovo zadevo in upanje, da bodo na konferenci dosegli uspešen in trajen rezultat.

Naši zastopniki,

kateri so pooblaščen pobirati naročnino za dnevnik "Glas Naroda". Naročnina za "Glas Naroda" je: za celo leto \$3.50, za pol leta \$2.00 in za četrt leta pa \$1.00. Vsak zastopnik izda potrdilo za svoto, katero je prejel in jih rojakom priporočamo.

San Francisco, Cal.: Jakob Lovšin, Denver, Colo.: Louis Andolsch in Frank Skrabec.

Leadville, Colo.: John Hočvar. Pueblo, Colo.: Peter Culig, John Germ, Frank Janesh in A. Kochevar, Salda, Colo. in okolica: Louis Costello.

Somerset, Colo.: Math. Kernely. Clinton, Ind.: Lambert Bolskar. Indianapolis, Ind.: Alois Rudman.

Aurora, Ill.: Jernej B. Verbič. Chicago, Ill.: Jos. Bostič, Jos. Bilsh in Frank Jurjovec.

Joliet, Ill.: Frank Bamblich, Frank Laurich in John Zaletel.

La Salle, Ill.: Matija Komp. Livingston, Ill.: Mih. Cirar. Mascoutah, Ill.: Fr. Augustin.

Nocomis, Ill. in okolica: Math. Galske.

North Chicago, Ill. in okolica: Anton Kobal in Math. Ogrin.

So, Chicago, Ill.: Frank Černe. Springfield, Ill.: Matija Barborič. Waukegan, Ill. in okolica: Math. Ogrin in Frank Petkovšek.

Cherokee, Kans.: Frank Režisnik. Franklin, Kans. in okolica: Frank Leskovic.

Kansas City, Kans.: Geo. Bajuk in Peter Schneller.

Kingo, Kans.: Mike Penell. Kitzmiller, Md. in okolica: Frank Vodopivec.

Baltic, Mich.: M. D. Likovich. Calumet, Mich. in okolica: M. F. Kobe, Martin Rade in Pavel Shultz.

Chisholm, Minn.: Frank Govže, Jak. Petrich.

Ely, Minn. in okolica: Ivan Gouže, Jos. J. Peschel, Anton Poljanec in Louis M. Pernsch.

Eveleth, Minn.: Louis Govže in Jurij Kitz.

Gilbert, Minn. in okolica: L. Vesel. Hibbing, Minn.: Ivan Pouše.

Virginia, Minn.: Frank Hrovatich. St. Louis, Mo.: Mike Grabrian.

Great Falls, Mont.: Math. Urth. Klein, Mont.: Gregor Zobeč.

Roundup, Mont.: Tomaž Paulin. Gounda, N. Y.: Karl Sterniša.

Little Falls, N. Y.: Frank Gregorka. Barborton, O. in okolica: Math. Kramar.

Bridgeport, O.: Michael Kočvar. Collinwood, O.: Math. Slapnik.

Cleveland, O.: Frank Sakser, Jakob Debeve, Chas. Karlinger, Frank Meh in Jakob Resnik.

Lorain, O. in okolica: Louis Balant in J. Kumse.

Niles, O.: Frank Kogovšek. Youngstown, O.: Anton Kikelj.

Oregon City, Oreg.: M. Justin in J. Mitley.

Allegheny, Pa.: M. Klarich. Ambridge, Pa.: Frank Jakše.

Besemer, Pa.: Louis Hribar. Broughton, Pa. in okolica: Anton Ipavec.

Burdine, Pa. in okolica: John Demšar.

Canonsburg, Pa.: John Koklich. Conemaugh, Pa.: Ivan Palč, Vid Rovansk.

Claridge, Pa.: Anton Jerina in Ant. Kozoclov.

Export, Pa.: Louis Supančič. Forest City, Pa. Mat. Kamla in Fr. Leben.

Farell, Pa.: Anton Valentinič. Greensburg, Pa. in okolica: Frank Novak.

Hostetter, Pa. in okolica: Frank Jordan.

Imperial, Pa.: Val. Peterič, box 172.

Johnstown, Pa.: Frank Gabrenja in John Polanc.

Luzerne, Pa. in okolica: Anton Osolnik.

Manor, Pa. in okolica: Fr. Demšar, Moon Kun, Pa.: Frank Maček in Fr. Podmilšek.

Pittsburgh, Pa. in okolica: U. R. Jakoblich, Z. Jakše, Klarich Mat., I. Magister.

Reaing, Pa. in okolica: Fr. Špehar.

South Bethlehem, Penna.: Jernej Koprivšek.

Steelton, Pa.: Anton Hren.

Turtle Creek, Pa. in okolica: Frank Schifrer.

West Newton, Pa.: Josip Jovan.

Willock, Pa.: J. Peterič.

Murray, Utah in okolica: J. Kastell, Black Diamond, Wash.: G. J. Porenta.

Davis, W. Va. in okolica: John Brosich in John Tavželj.

Brosich in John Tavželj.

Korenčan.

Milwaukee, Wis.: Andrew Fon in Josip Tražnik.

Sheboygan, Wis.: Anton He, John Stampfel in H. Svetlin.

West Allis, Wis.: Anton Demšar in Frank Skok.

Rock Springs, Wyo.: Frank Fortuna, A. Justin in Valentin Marčana.

Rojaki naročajo se na "Glas Naroda", največji slovenski dnevnik v Zdravljah.

Tiskarna Glas Naroda

VSAKOVESTNE TISKOVINE

IZVRŠUJE PO NIZKIH

CENAH.

DELO OKUSNO

IZVRŠUJE PREVODE V

DRUGE JEZIKE.

UNIJSKO ORGANIZIRANA.

POSEBNOST BO:

DRUŠTVENA PRAVILA,

OKROŽNICE — PAMFLETE,

CENIKI I. T. D.

Slvenic Publishing Company

82 CORTLAND STREET, NEW YORK, N. Y.

SLOV. DELAVSKA

PODPORNA ZVEZA

Ustanovljena dne 16. avgusta 1908.

Inkorporirana 22. aprila 1909 v državi Penn.

Sedež: Johnstown, Pa.

GLAVNI URADNIKI:

Predsednik: IVAN PROSTOR, 1088 Norwood Rd., Cleveland, Ohio.
Podpredsednik: JOSIP ZORKO, R. F. D. 2, Box 113, West Newton, Pa.
Glavni tajnik: BLAŽ NOVAK, 634 Main St., Johnstown, Pa.
1. Pom. tajnik: FRANK PAYLOVČIČ, 634 Main St., Johnstown, Pa.
2. Pom. tajnik: ANDREJ VIDRIČ, 20 Main Street, Conemaugh, Pa.
Blagajnik: JOSIP ŽELE, 6502 St. Clair Ave., Cleveland, Ohio.
Pom. blagajnik: ANTON HOČEVAR, R. F. D. 2, Box 27, Bridgeport, Ohio.

NADZORNI ODBOR:

Predsednik nadzora: JOSIP PETERNEL, Box 95, Willock, Pa.
1. nadzornik: NIKOLAJ POVŠE, 1 Grab St., Numrey Hill, N. S. Pittsburgh, Pa.
2. nadzornik: IVAN GROŠELJ, 885 E. 137th St., Cleveland, Ohio.

POROTNI ODBOR:

Predsednik porot. odbora: MARTIN OBERŽAN, Box 72, East Mineral, Kans.
1. porotnik: FRANK TEROPČIČ, R. F. D. 3, Box 146, Fort Smith, Ark.
2. porotnik: JOSIP GOLOB, 1918 So. 14th St., Springfield, Ill.

VSEBOVNI ZDRAVNIK:

Dr. JOSIP V. GRAHEK, 843 E. Ohio St., Pittsburgh, Pa.
Glavni urad: 634 Main St., Johnstown, Pa.

URADNO GLASILO:

"GLAS NARODA", 82 Cortlandt Street, New York City.

Cenjena društva, oziroma njih uradniki, so uljudno prosi, pošiljati vse dopise naravnost na glavnega tajnika in nikogar drugega. Denar naj se pošlje edino potom Poštne, Express ali Bančnih denarnih nakaznic, nikakor pa ne potom privatnih čekov. Nakaznice naj se naslovijo: Blaž Novak, Conemaugh Deposit Bank, Conemaugh, Pa. In tako naslovljene pošiljajo s mesečnim poročilom na naslov gl. tajnika. V slučaju, da opazijo društveni tajniki pri poročilih glavnega tajnika kakšne pomanjkljivosti, naj to nemudoma naznanijo uradu glavnega tajnika, da se v prihodnje popravi.

SPOMLADNI VALOVI

ROMAN.

I. TURGENJEV. — ZA "GLAS NARODA" J. T.

Oj lepa srečna leta,
oj vi veseli dnovi
kakor spomladni valovi
izginili ste.
(Iz neke stare ruske romance.)

Krog druge ure zjutraj se je vrnil v svojo sobo. Služabniku, ki je prižgal svečo, je rekel, naj se odstrani, se vrgel zatem na naslonjace poleg kamina ter si pokrival obraz z obema rokama.

Se nikdar prej ni bil občutil take duševne in telesne onemoglosti. Tekom celega večera se je nahajal v družbi ljubeznivih žensk in pametnih mož. Stevilne dame so bile lepe, večina gospodov se je odlikovala po duhovitosti in talentu in celo on sam se je odlikoval s svojo sijajno zabavnostjo.

Se nikdar se kljub vsemu temu ni čutil tako neprijetno, tako prevzetega od takozvane "zoprnosti življenja" starih Rimljanov.

Če bi bil mlajši, bi najbrže iz dolgočasnja, jeze ali ogorčenja jokal. Taka bridkost je namreč navdajala njegovega duha.

Nekaj mučnega, otesnjočega in ledenomrzlega kot v mrzli zimski noči ga je obdajalo od vseh strani ter ni vedel, kako naj se oprosti te grenkobe in te teme.

Niti poskusil ni spati, kajti vedel je, da je spanec bežal pred njim.

Nehote se je vdal svojim mislim, žalostnim in turobnim mislim. Razmišljal je o puholosti brezkoristnosti in neresničnosti vsega človeštva.

Oddelek svojega življenja za oddelek — bil je namreč star dvainpetdeset let, — mu je priplaval pred duševno oko, a noben teh ni našel milosti v njegovih očeh. Vedno je bilo isto strmoglavljenje iz praznine v ničevost, vedno isto pljuskanje vode in vedno isti napolzavestni, napolnezavestni občutek, da vara samega sebe.

Otroku je vsaka igrača prav — če se le ne joka — pravi neki stari ruski pregovor. — Naenkrat pa vidimo, kako pada sneg na naše glave, kako se starimo in s starostjo vred pride neizprosna bojazn pred smrtjo, mučna, srce razjedajoča bojazn in nato se glasi: — Navzdol s teboj v jamo.

Srečen pa oni, kojega življenje poteče na ta način. Skoraj brez izjeme pa se nas lotijo kot rjavica železa, boleznin in betežnosti še predno nastopi konec.

Njemu se ni zdelo življenje kot od viharjev razburkano morje ne tako kot ga pesniki tako radi slikajo. Zdelo se mu je kot mirna in tiha vodna površina jasna in prozorna od največjih globeli.

On sam pa je sedel v majhnem zibajočem se čolnu ter zrl navzdol na blatno dno kjer je videl ležati gnjus vzbujajoče postavbe, slične ribam.

Predstavljale so vso bedo tega življenja: boleznin, jad, slepoto, uboštv in glad. Ko se je tako ostreje ozrl, je videl kako se ena teh postavi dviguje iz globlin vedno višje — jasneje v svoji odurni grudi.

Se en trenutek, in čoln se bo preobrnil. Tedaj pa se je pošast zopet pogreznila, obrisi nje so postali vedno bolj nedoločni in zopet je ležala na dnu, leno mahajoč s svojimi plavuti.

Enkrat pa bo vendar prišel usodepolni dan, ko se bo čoln preobrnil.

Zmajal je z glavo, se dvignil s stola, šel parkrat po sobi gorindol ter sedel zatem za pisalno mizo.

Predal za predalom je potegnil iz nje ter prišel brskati po listinah. Bila so povečini stara od ženskih rok pisana pisma.

On sam ni vedel, zakaj dela vse to, on pravzaprav ni ničesar iskal, hotel je namreč odvaliti od sebe vso pezo težkih misli s kakim brezpomembnim dejanjem. Razvil je par pismen, ki mu jih je slučaj ravno dal v roke. In v enem teh pismen je našel vsahlo z obledelim trakom povezano evetko.

Skomignil je z rameni, se ozrl na kamin ter potisnil zatem pisma na stran, kot da je sklenil vreči vso to nepotrebno navlako v plamen.

Skoro z mrzlično naglico je segel sedaj v ta sedaj v oni predal. Naenkrat pa je naširoko odprl oči ter počasi potegnil iz enega izmed predalov majhno osmerokotno škrinjico, neobčajne starinske oblike ter dvignil pokrov.

V škatlici je bil med dvema skladoma bombaza majhen grnatni križec.

Tak je človek, ko se naenkrat zopet sestane z davno pogrešanim človekom, kateremu je bil nekoč iskreno vdan in ki se pojavi še vedno v stari obliki, a vendar izpremenjen tekot let.

Vstal je, se vrnil h kaminu, sedel zopet nazaj na stol ter si skril lice v obe roki:

— Zakaj ravno danes? — Zakaj ravno danes? — si je mislil in veliko stvari iz davno preteklih dob se je vrnilo v njegov spomin. Misli je na naslednje.

Poprej pa moramo imenovati njegovo ime ter ime očeta in družine; pisal se je Dimitrij Pavlovij Sanin.

Pred njegovim duhom so se razvili naslednji spomini:

Prvo poglavje.

Bilo je poleti leta 1840.

Sanin je ravnokar dosegel svoje dvaindvajseto leto. Nahajal se je na povratnem potovanju iz Italije v Rusijo ter se ravno mudil v Frankfurtu. Nobenih sorodnikov ni imel ter je bil popolnoma neodvisen. Ni bil ravno bogat, a je imel dovolj premoženja, da je lahko živel po svoji volji. Po smrti nekoga daljnega sorodnika je podedoval par tisoč rubljev ter sklenil da si ogleda inozemstvo, predno stopi v državno službo ter si naprtil službeni jarem, brez katerega se mu je zdelo zavarovana eksistenca nemogoča.

Tu svojo namero je Sanin tudi izvedel ter svoje izdatke zelo previdno uredil tako, da je prišel Frankfurt ravno s tolikim denarjem v žepu, da je mogel priti od tam v Petrograd.

Leta 1830 je bilo še zelo malo železnice, in turisti so morali potovati s pošto.

Tudi Sanin si je preskrbel mesto, a ker je pošta odšla krog enajste ure, mu je ostalo precej časa na razpolago. Na srečo je bilo vreme zelo lepo, in potem ko je obdeloval v nekem zelo znanem hotelu, je šel po mestu na izprehod. Promeniral je ob bregovih Meine ter se dolgočasil pri tem kot se pri vsakem praznem turistu razume že samoposebi.

Končno, krog šeste ure, je dospel truden in s zaprašenimi čevlji v neko frankfurtsko ulico, ki spada k najbolj brezpomembnim, ki mu je pa ostala celo življenje v spominu. Na pročelju ene izmed hiš v tej ulici je zapazil napis "Italijanska sladstičarna Jovanni Roselli."

Vstopil je, kajti hotel je izpiti čašo limonade.

V prvi sobi je stala priprosta belo pobarvana bara in za njo različne omare s sladstičarji, prepečenec in sladkarijami. V tej sobi ni bilo nikogar. Le star macek je sedel na visokem stolu poleg okna ter dremal.

Na tleh je ležala mala preobrnjena košarica in poleg nje klopčič rdeče volne.

Iz sosednje sobe je bilo čuti nek čuden nedoločen ropot.

Sanin je čakal, dokler ni izvenel zvonec pri glavnih vratih ter nato polglasno zaklical:

— Ali ni nikogar tukaj?

V onem trenutku pa so se vrata sosednje sobe hitro odprla, in presenečeni Sanin je stopil par korakov nazaj.

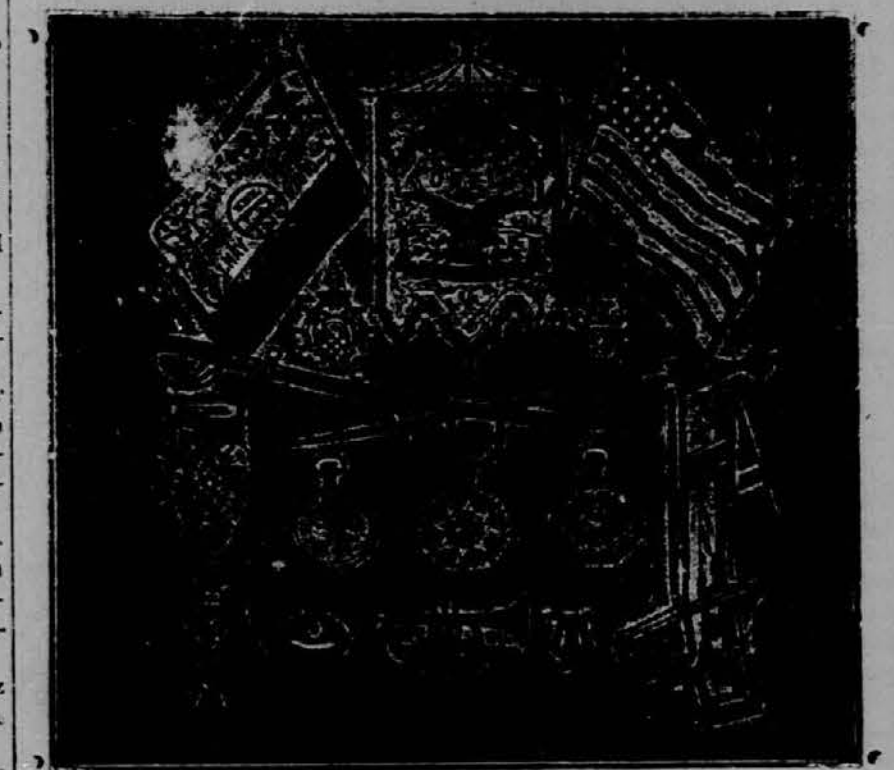
(Dalje prihodnjije.)

Vojni Atlas.

Izšel je najpopolnejši Vojni Atlas, ki vsebuje zelo natančno razvidne raznovrstne mape v velikosti 20x27, kakor zapadno fronto, Evropo, Malo Azijo, celi svet z vodnimi črtami, evropsko vodovje označeno z blokadami. Zedinjene države z vojaškimi vezbališči in kampani ter zastave Zveznih držav.

Naše rojake bo gotovo najbolj zanimal zemljevid italijanske fronte na katerem so s pravimi slovenskimi imeni označeni vsi kraji, kjer se je vršila tako strahovita bitka. Na karti so označena vsa mesta in skoraj vse slovenske vasi, ležeče zapado od Ljubljane.

Vse je slikano v barvah. Cena je 30 centov, dokler zaloga ne poide.

Kadar je kako društvo namenjeno kupiti bandero, zastavo, regalje, godbene instrumente, kape itd., ali pa kadar potrebujete ure, verižice, priviske, prstane itd., ne kupite prej nikjer, da tudi nas za cene vprašate. Upravičeno vas stane le 3c. pa si boste prihranili dolarje.

Cenike več vrst pošiljamo brezplačno. Pišite ponj.

IVAN PAJK & CO.,
426 Chestnut Street, Conemaugh, Pa.

SPODAJ OMENJENI ROJAKI IM ROJAKINJE,

kateri imajo v rokah naša potrdila za denarne pošiljke, s številkami, kakor so označene pod imenom, naj blagovolijo naznaniti prikomogoče svoj natančen naslov radi valne zadeve. Pisma, katera smo jim poslali, so se nam povrnila.

Tvrdisa Frank Sakser.

Bechnik Frank No. 329639	Gubert Giuseppe No. 323083	Pintar No. 330643
Bartol J. No. 330738	Kestelle John No. 44708	Samide Frank No. 330721
Bear Dan. No. 260633	Kovač Frank No. 260641	Sinčić John No. 330763
Besona Mary Mim No. 330063	Kučič Matija No. 45015	Spaniček Rudi No. 328894
Bobič Vajo No. 260593	Merkun Anton No. 331355	Starčević Johana No. 331070
Božičkovič Djuro No. 260581	Mikolich John No. 323233	Tobler Anna No. 328890
Braun Mary No. 260643	Modic Ivan No. 329720	Turk Charles No. 330851
Dolar Valentina No. 330068	Novak Rudi No. 45313	Turk Ivan No. 260647
Elender Vincenc No. 260341	Oswald Joe No. 260691	Turk Jernaj No. 329741
Grigorič Blaz No. 260670		Zagar Frank No. 44272

REMEMBER THE DAYS

SUNDAY ONE MEAL WHEATLESS
MONDAY ALL MEALS WHEATLESS
TUESDAY ONE MEAL WHEATLESS
WEDNESDAY ALL MEALS WHEATLESS
THURSDAY ONE MEAL WHEATLESS
FRIDAY ONE MEAL WHEATLESS
SATURDAY ONE MEAL WHEATLESS

Neki črnce je stal pred kratkim pred nekim sodiščem v Virginiji. Po končani obravnavi je sodnik nekoliko preстал, predno je izrekel končno sodbo:

— Rastus, obsojeni ste na \$10.

— Boss, to je majhna svota, — je rekel Rastus. — Imam teh deset dolarjev tukaj v lepem žepu telovnika.

— Dobro, — je nadaljeval sodnik, — sežite se v desni žep ter pogledajte, če boste našli tam trideset dni.

POZOR, ROJAKI

v New Yorku, Brooklynu in okolici.

Kolikor ima veselje do tamburaške godbe in se želi učiti, sedaj mu je dana priložnost. Dobrodolno tudi oni, ki so že pri društvih igrali. Podrobnosti se poizve pri zborovodnji: Stjepan Pokorny, 211 Graham Ave., Brooklyn, N. Y., vsak večer od 7. ure naprej, ali pa v petek zvečer ob 8. uri pri tamburaški vaji.

Vas vljudo vabi
Jugoslov. Tamb. Zbor.
(7-9-5)

Rad bi izvedel za naslov svoje soproge HELENE JAKŠE, katera je pobegnila od mene pred nekaj časom. Naj se oglasi čez 14 dni, če ne, ji bo žal. Prosim vse ostale Slovence in Hrvate, če kateri ve za njen naslov, naj mi ga naznani, za kar se mu že vnaprej zahvaljujem. — Joseph Jakše, 1226 Berwind Avenue, Pueblo, Colo. (7-8-5)

Kje je moja sestra MARIJA HLACA? Doma je iz Kazlje pri Sežani na Primorskem? Pred dvema letoma je bila nekeje v Milwaukee, Wis. Prosim cenjene rojake, ako kateri kaj ve o njej, da mi poročajo, ali naj se pa sama zglaš. Nalaganje se v italijanskem ujetništvu. Moj naslov je: Ivan Hlača, prigioniero di guerra, 3 Reparto, Fonte d'Amore, Subuona, Italia. (7-9-5)

Pri spahnenju in zdrobljenju

vdržite takoj a Dr. Richter-jevem

PAIN-EXPELLER

Vrabi se 50 let pri slovenskih družinah in priljubljen kot domače sredstvo.

Jedino pravi s varstveno znamko sidra.

35c. a 65c. v lekarnah in naravnost od

F. AD. RICHTER & CO.
74-80 Washington Street, New York, N. Y.

Dr. LORENZ

EDINI SLOVENSKO
GOVOREČI ZDRAVNIK
SPECIJALIST
MOŠKIH BOLEZNI

644 Penn
avenue
Pittsburgh, Pa.

Moja stroka je zdravljenje akutnih in kroničnih boleznin. Jaz sam že zdravim nad 23 let ter imam skušnjo v vseh boleznih in ker znam slovensko, zato vas morem popolnoma razumeti in spoznati vašo bolezen, da vas ozdravim in vrnem moč in zdravje. Skozl 23 let sem pridobil posebno skušnjo pri zdravljenju moških boleznin. Zato se morete popolnoma zanešati na mene, moja skrb pa je, da vas popolnoma ozdravim. Ne odlašajte, ampak pridite čim prej.

Jaz ozdravim zastrupljeno kri, mazulje in liče po telesu, boleznin v grlu, izpadanje las, boleznin v kosteh, stare rane, živčne boleznin, oslabelost, boleznin v mehurju, lednicah, jetrah in želodcu, rmenico, revmatizem, katar, zlato žilo, navduho itd.

Uradne ure so: V ponedeljkih, središč in petkih od 9. ure zjutraj do 5. popoldan. V točkah, četrtkih in sobotah od 9. ure zjutraj do 8. ure zvečer, ob nedeljah pa do 2. ure popoldne. — Po pošti ne zdravim. Pridite osebno. Ne pozabite ime in naslov:

Dr. LORENZ, 644 Penn ave., Pittsburgh, Pa.

Nekateri drugi zdravniki rabijo tolmače, da vas razumejo. Jaz znam hrvatsko še iz starega kraja, zato vas lažje zdravim, ker vas razumem.

RAVNOKAR JE IZŠEL

NOV VOJNI ATLAS v barvah,
ki vsebuje jako natančno in obsežno risano
italijansko in zapadno fronto;

CENA 30 CENTOV.

Velikost 20x27 inčev.

Slovenic Publishing Company

82 CORTLANDT ST., NEW YORK.

Izumitelj telefona o bodočnosti
zrakoplovstva.

Alexander Graham Bell, kateri je izumil telefon, ki se je pokazal tako neprecenljive vrednosti za človeštvo, se je nahajal v Milwaukee, Wis., kjer je bil gost pri City Clubu. Pri banketu je držal izumitelj kratek govor, v katerem je razpravljaval o bodočnosti. — Med drugimi zanimivostmi je rekel:

"Trdno upam, da doživim čas, ko bodo zrakoplovi tako v obični rabi, kakor je danes avtomobil in ko se bodo strelne hiše rabile kot postaje za letalce. Nimam nikakega dvoma, da se bo po vojni razširila industrija zrakoplovov tako, da bo kmalu prekašala ono z avtomobili. Vojska nas je naučila velikanskih stvari ter pokazala, da bo igral zrakoplov v bodoče velikansko ulogo."

POZOR, DEKLETA!

Fant, star 30 let, se želi seznaniti z dekletom v starosti od 20 do 28 let. Katero veseli, naj piše na Glas Naroda, kjer dobi natančen naslov:

Zemlj. e o Glas Naroda,
82 Cortlandt St., New York, N. Y.

POZOR ROJAKI!

Najuspešnejše mazilo za ženske lase, kakor tudi za moške brke in brado. Od tega mazila sta seje v 6th in 7th ulici do 1000 ft. in dolgi lasje kakor tudi moški kraml brki in brada in ne bodo odpadali in osiveli. Revmatizem, kosti bol ali trganje v rokah, nogah in v križu, v osmihi tneih popolnoma ozdravim, rane, opekline, bule, ture, kraste in grinte, potne noge, kurja očesa, ozeblin v par dnevih popolnoma odstranim. Kdor bi moje zdravilo bres uspeha rabil mu jamčim za \$5.00. Pišite takoj po cenik, ki ga takoj pošljem zastopnik.

Krasni žepni KOLEDAR za leto 1918, pošljite 4 cente za poštnino.
JAKOB WAHČIČ,
6702 Bonna Ave., Cleveland, Ohio.

Dr. Koler

4 OVENSKEI ZDRAVNIK
638 Penn Ave., Pittsburgh, Pa.

Dr. Koler je najstarejši slovenski zdravnik, specializist v Pittsburghu, ki ima 33-letno prakso v zdravljenju vseh moških boleznin.

Nastropitje krvi zdravi s glavnimi 500, ki ga je izumel dr. prof. Reich. Če imate močnejše ali mehkejške po telesu, v grlu, izpadanje las, boleznin v kosteh, pridite in izdajte vam bom kri. Ne čakajte, ker ta bolezen se nalezne.

Vse moške boleznin zdravim po skrajšani metodi. Kakor hitro opazite, da vam presnahuje zdravje, ne čakajte, temveč pridite in jas vam ga bom sopro povrnil.

Hydrocele ali vodno kilo zdravim v 10 urah in sicer bres operacije. Boleznin mehurja, ki povzročijo boleznin v križu in križu in vseh bol pri puščanju vode, ozdravim s metodo.

Revmatizem, trganje, boleznin, s tekinjo, urbelico, škrofo in druge boleznin boleznin, ki nastanejo valed ne-čiste krvi ozdravim v kratkem času in ni potrebno lahati.

Uradne ure: vsakdan od 8. ure zjutraj do 8. ure zvečer; v petkih od 9. ure zjutraj do 8. popoldne; ob nedeljah od 9. ure zjutraj do 2. popoldne.

Ne pozabite ime in naslov!

Zdravim samo moške osebe.

DELO! DELO!! DELO!!!

Pri Charcoal Iron Company of America v Newberry, Mich., se potrebuje 200 drvarjev za delati drva. Gozd je lep in še ni bil sekkan, vse v ravni. Dobro, zdravo podnebje, stalno delo polet in zimni za več let. Plača od klatre \$2.25. Imamo tudi vrhove za delati, vse ležeče, vse posekano, ni nobene izjeme, trdi ali mehaki las. Plača se po \$2.00 od klatre. Imeli bomo tudi dovolj dela za beliti. Potrebuje se tudi več delavcev za mesečno plačo za razna dela v gozdu. Za pojasnila se obrnite na našega zastopnika:

John Knaus,
Murphy Camp, Newberry, Mich.

ZA \$900.00

se kupi 50 akrov farma, hišo, skedenj, les, pridelke, orodje in nekaj oprave. Pišite po cenik.

Wm. A. Wilcox,
(2-13-5) Westerly, R. I.

Izšla je knjižlica:

DVE ŠALOIGRI.

Knjižlica vsebuje dve igri:

"CARLJEVA ŽENITEV"

in

"TRJE ŽENINI"

ter stane samo 25c.

Oni, ki nameravajo prirediti igre, naj jo hitro naroče, ker izšla je v omejenem številu. V zalogi imamo zopet vsakovrstne knjige, toda od vsake le po en ali dva izšla in niso v ceniku označene.

Naročilom priložite denar in pošljite na:

Slovenic Publishing Company
82 Cortlandt St., New York, N. Y.

IMAMO V ZALOGI

še nekaj

importiranih pristnih

BERGAMO

brusilnih kamnov

40c. komad

s poštnino vred.

FRANK SAKSER,

82 Cortlandt Street,

New York, N. Y.

NAZNANILO.

Cenjenim rojakom v Pittsburghu Pa. in okolici naznanjamo, da jih bo v kratkem obiskal naš zastopnik

Mr. Janko Pleško,

ki je poob